

**CRNA GORA
MINISTARSTVO PRAVDE**

**ANALIZA
EFIKASNOSTI FUNKCIONISANJA SISTEMA IZVRŠENJA
(januar 2018 – decembar 2018)**

Podgorica, jun 2019. godine

**ANALIZA
EFIKASNOSTI FUNKCIONISANJA SISTEMA IZVRŠENJA
(01.01.2018 – 31.12.2018. godine)**

R E Z I M E

Izrada Analize efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja predviđena je Akcionim planom za poglavlje 23 – pravosuđe i temeljna prava – mjera 1.4.3.3., Zaključkom Vlade Crne Gore donesenim na sjednici održanoj 7. juna 2018. godine, kao i Programom rada Vlade Crne Gore za II kvartal 2019. godine.

Analiza se zasniva na podacima pribavljenim od osnovnih sudova, Privrednog suda Crne Gore, Komore javnih izvršitelja, Centralne banke Crne Gore, Poreske uprave, Uprave za inspeksijske poslove, kao i podacima Ministarstva pravde.

Predmet Analize je efikasnost funkcionisanja sistema izvršenja, uključujući rad javnih izvršitelja i sudova, kao i nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja.

Analiza je pokazala da su javni izvršitelji u posmatranom periodu primili veliki broj izvršnih predmeta na osnovu izvršnih isprava – 18.271, ali i da je veliki broj ovih predmeta prenesen iz prethodnog perioda – 15.522, tako da se u radu nalazilo ukupno 33.793 predmeta. Od navedenog broja riješeno je 13.393 predmeta ili 39,63% od ukupnog broja predmeta u radu, odnosno 73,30% od broja primljenih predmeta u posmatranom periodu, tako da je procenat riješenih predmeta prema primljenim predmetima u odnosu na prethodni period ostao na približno istom nivou. Sa druge strane, procenat riješenih predmeta u posmatranom periodu, prema ukupnom broju predmeta u radu u tom periodu manji je za 2,27% u odnosu na prethodni period u kojem je riješeno 13.261 predmet ili 41,90% od ukupnog broja predmeta u radu u tom periodu, što je i očekivano, s obzirom da se kod javnih izvršitelja, u posmatranom periodu, nalazio u radu veći broj predmeta u odnosu na prethodni period iz kojeg je prenesen određeni broj predmeta. Dakle, pored činjenice da je veliki broj ovih predmeta riješen, trend prenošenja predmeta iz prethodnog u posmatrani period nije u opadanju.

Javni izvršitelji su u posmatranom periodu primili veliki broj predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave – 53.947, dakle, znatno više nego kada su u pitanju izvršne isprave. Kada se navedenom broju primljenih predmeta dodaju predmeti koji su preneseni iz prethodnog perioda – 117.972, onda se dobija podatak da su javni izvršitelji u posmatranom periodu imali u radu ukupno 171.919 izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave. Od navedenog broja riješili su 33.118 predmeta ili 19,26% od ukupnog broja predmeta u radu, odnosno 61,39% od broja primljenih predmeta u posmatranom periodu, što je više u odnosu na prethodni period za 2,49%, odnosno 16,82%, pa ukazuje na značajno povećanje procenta riješenih predmeta u odnosu na broj primljenih. I pored navedenog povećanja, potrebno je nastaviti sa preduzimanjem zakonom propisanih radnji izvršenja, u granicama ovlaštenja datih od strane izvršnog povjerioca, kako bi u narednom periodu bio riješen još veći broj predmeta.

Analizirajući strukturu riješenih predmeta formiranih na osnovu izvršnih isprava, zaključuje se da je najveći broj ovih predmeta – 11.713 ili 87,45% od broja riješenih predmeta, riješen naplatom potraživanja od 100%, što strukturu riješenih predmeta čini izuzetno povoljnom. Sa druge strane, u strukturi neriješenih predmeta, u najvećem broju slučajeva – 89,02%, izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga: nepostojanje sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanje pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., na koje javni izvršitelj ne može uticati i naplatu potraživanja učiniti efikasnijom.

Nasuprot navedenim rezultatima, struktura riješenih predmeta formiranih na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave nije povoljna kao kod izvršnih isprava. Naime, broj riješenih predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100% iznosi 10.542 predmeta ili 31,83% od ukupnog broja riješenih predmeta. Svi ostali predmeti riješeni su administrativnim putem (prekid, obustava, prevođenje u parnicu itd.). Sa druge strane, u

strukturi neriješenih predmeta, najveći broj predmeta – 128.900 ili 92,87% od ukupnog broja neriješenih predmeta čine oni predmeti u kojima izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga: nepostojanje sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanje pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., na koje javni izvršitelji ne mogu da utiču i da naplatu potraživanja učine efikasnijom. Iako na navedene okolnosti javni izvršitelji ne mogu da utiču, ovi podaci svakako nalažu potrebu sagledavanja mogućnosti za efikasnije rješavanje ove vrste predmeta. Radi pravilnog sagledavanja navedenih podataka, kod ove vrste predmeta treba imati u vidu i pravnu prirodu vjerodostojnih isprava, kod kojih se, u slučaju osporavanja potraživanja ili vjerodostojne isprave, predmeti u velikom broju slučajeva prevode u parnicu.

Kada je u pitanju stopa naplate potraživanja u predmetima formiranim na osnovu izvršnih isprava, javni izvršitelji su u posmatranom periodu naplatili 48.832.719,55 € ili 8,85% od ukupnog iznosa potraživanja – 551.773.527,65 €, što ukazuje na to da je naplata potraživanja povećana za 19.118.500,19 € u odnosu na prethodni period. I pored toga, u narednom periodu je neophodno intenzivirati preduzimanje svih zakonom propisanih radnji izvršenja, u granicama ovlašćenja datih od strane izvršnih povjerilaca, kako bi ovaj procenat nastavio da se povećava. Radi pravilnog razumijevanja rezultata rada u pogledu naplate potraživanja, treba imati u vidu činjenicu da se u radu kod javnih izvršitelja nalazi veliki broj izvršnih predmeta sa visokim iznosima potraživanja, koji su objektivno nenaplativi već duže vremena, a izvršni povjerioci, i pored toga, istrajavaju kod svog predloga za izvršenje, što u značajnoj mjeri opterećuje rad i rezultate rada javnih izvršitelja.

Stopa naplate potraživanja u predmetima formiranim na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave niža je u odnosu na izvršne isprave, jer su javni izvršitelji u posmatranom periodu naplatili 25.112.233,27 € ili 4,40% od ukupnog iznosa potraživanja – 570.251.973,26 €, što je za 13.239.213,14 € više u odnosu na prethodni period posmatranja. Ovdje treba imati u vidu činjenicu da je znatan iznos potraživanja, kao i kod predmeta na osnovu izvršnih isprava, prenesen iz prethodnog perioda i da postoji veliki broj potraživanja koja već duži vremenski period nijesu naplativa iz razloga objektivne prirode: nepostojanje sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanje pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., a izvršni povjerioci i dalje istrajavaju na predlogu za izvršenje.

Ako uporedimo podatke o prosječnoj stopi naplate potraživanja u svim izvršnim predmetima u posmatranom periodu koja iznosi 6,63%, sa podacima o prosječnoj stopi naplate potraživanja u svim izvršnim predmetima iz prethodnog perioda koja je iznosila 4,41%, može se konstatovati da je stopa naplate potraživanja u posmatranom periodu veća za 50,34% u odnosu na prethodni period.

Kada je u pitanju prosječna dužina trajanja postupka izvršenja, ista je u svim predmetima na osnovu izvršnih isprava iznosila 18 dana, a u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% 16 dana, tako da se može konstatovati da se izvršni postupak sprovodio u relativno kratkom roku, ali ipak nešto dužem u odnosu na prethodni period u kojem je prosječna dužina trajanja postupka iznosila 14, odnosno 12 dana.

Dužina trajanja postupka kod izvršnih predmeta („lv“ i „lvm“) u posmatranom periodu je znatno veća nego kod izvršnih predmeta na osnovu izvršnih isprava, obzirom na pravnu prirodu vjerodostojnih isprava kod kojih prigovor odlaže izvršenje rješenja, osim u slučaju mjenice kao vjerodostojne isprave. Prosječna dužina trajanja postupka u svim izvršnim predmetima na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave iznosila je 46 dana, dok je u onim predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% prosječna dužina trajanja postupka iznosila 62 dana. Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda može se konstatovati da je prosječna dužina trajanja postupka u posmatranom periodu u svim predmetima ove vrste kraća za 3 dana u odnosu na prethodni period u kojem je prosječna dužina trajanja postupka iznosila 49 dana, dok je u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% prosječna dužina trajanja postupka u posmatranom periodu veća za 9 dana u odnosu na prethodni period.

Kada su u pitanju prigovori protiv odluka izvršnih sudija osnovnih sudova i javnih izvršitelja, može se konstatovati da broj izjavljenih prigovora osnovnim sudovima nije visok, jer iznosi 5.555 ili 2,70% od broja izvršnih predmeta koji se nalazio u radu kod javnih izvršitelja u posmatranom periodu – 205.712. Procenat usvojenih prigovora iznosi 55,88% od ukupnog broja izjavljenih prigovora, pa se može se konstatovati da je u odnosu na prethodni period procenat usvojenih prigovora uvećan za 21,77%. Usljed procentualnog povećanja usvojenih prigovora potrebno je nastaviti sa podizanjem nivoa zakonitosti u odlučivanju, prije svega zakonitosti u odlučivanju javnih izvršitelja, jer se u njihovoj nadležnosti nalazi nesrazmjerno veći broj izvršnih predmeta u odnosu na broj izvršnih predmeta u sudovima. Međutim, procenat usvojenih prigovora ne zavisi samo od odluka javnih izvršitelja, jer se u praksi vrlo često dešava da javni izvršitelji na osnovu vjerodostojne isprave donesu zakonito rješenje o izvršenju, protiv kojeg izvršni dužnik blagovremeno izjavi prigovor zastarjelosti potraživanja izvršnog povjerioca, na koju javni izvršitelj ne pazi po službenoj dužnosti ili ospori validnost vjerodostojne isprave predlažući sprovođenje vještačenja po vještacima odgovarajuće struke, u kom slučaju sud usvaja prigovor i određuje da će se postupak nastaviti kao u slučaju prigovora protiv platnog naloga, tj. predmet prevodi u parnicu, na šta javni izvršitelj ne može da utiče.

Sa druge strane, procenat usvojenih prigovora u Privrednom sudu Crne Gore iznosi 47,92% od broja izjavljenih prigovora. Navedeni procenat usvojenih prigovora u posmatranom periodu je na približno istom nivou kao u prethodnom periodu - 47,03%, što ukazuje da prevashodno javni izvršitelji kao dominantni u broju izvršnih predmeta za koje su nadležni, moraju povećati zakonitost u odlučivanju. Međutim, kao i kod osnovnih sudova, procenat usvojenih prigovora ne zavisi uvijek samo od odluka javnih izvršitelja.

Kada su u pitanju rad i rezultati rada sudova u izvršnim predmetima u posmatranom periodu, može se konstatovati da su osnovni sudovi i Privredni sud Crne Gore, kao i u prethodnom periodu, nastavili sa efikasnim rješavanjem izvršnih predmeta, tako da su, pored ažurnog rješavanja primljenih predmeta, u značajnoj mjeri smanjili zaostatak ove vrste predmeta iz prethodnog perioda. Nastavljen je trend prijema malog broja izvršnih predmeta, kojih je u posmatranom periodu u osnovnim sudovima primljeno 1.411 po osnovu izvršne isprave, odnosno 65 predmeta po osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave, što je omogućilo da sudovi nastave sa efikasnim rješavanjem zaostalih predmeta. Osnovni sudovi su od ukupnog broja izvršnih predmeta formiranih na osnovu izvršnih isprava koji se nalazio u radu kod istih u posmatranom periodu – 1.734 riješili 1.365 predmeta ili 78,72%, dok su, kada su u pitanju izvršni predmeti na osnovu vjerodostojnih isprava, od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu – 10.251 riješili 4.623 predmeta ili 45,10%. Sa druge strane, Privredni sud Crne Gore je od ukupnog broja izvršnih predmeta formiranih na osnovu izvršnih isprava koji se nalazio u radu kod ovog suda u posmatranom periodu – 176 riješio 169 predmeta ili 96,02%, dok u posmatranom periodu nije imao u radu izvršne predmete na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave. Imajući u vidu navedene podatke, može se zaključiti da je reforma sistema izvršenja u pogledu rasterećenja sudova i povećanja njihove efikasnosti u rješavanju ove vrste predmeta i u posmatranom periodu dala odlične rezultate.

I u rješavanju predmeta po prigovorima protiv odluka izvršnih sudija i javnih izvršitelja – „lp“ predmeti, osnovni sudovi i Privredni sud Crne Gore bili su efikasni u posmatranom periodu. Tako su osnovni sudovi u posmatranom periodu riješili 98,72% od broja izjavljenih prigovora, dok je ovaj procenat kod Privrednog suda Crne Gore još veći i iznosi 99,29%.

U pogledu dužine trajanja postupka izvršenja u izvršnim predmetima na osnovu izvršne isprave, osnovni sudovi su u posmatranom periodu riješili veliki broj ovih predmeta u trajanju do 3 mjeseca – 855 predmeta ili 62,64%, dok je u trajanju preko 1 godine riješeno 112 predmeta ili 8,20% od broja riješenih predmeta. Rezultati Privrednog suda Crne Gore u pogledu dužine trajanja postupka u ovoj vrsti predmeta su još bolji nego u osnovnim sudovima, jer je ovaj sud u trajanju do 3 mjeseca riješio 144 izvršna predmeta na osnovu izvršne isprave ili 85,20%, dok je samo u 1 riješenom predmetu postupak trajao duže od 1 godine.

Javni izvršitelji su u posmatranom periodu dostavili Centralnoj banci Crne Gore na sprovođenje 16.739 odluka, u kojima ukupna vrijednost potraživanja iznosi 168.774.739,38 €. Od navedenog iznosa naplaćeno je 59.955.479,10 €, odnosno 35,52%.

Kada su u pitanju ostvareni godišnji promet, zaduženja po osnovu poreza i doprinosa i uplate poreza i doprinosa javnih izvršitelja u posmatranom periodu, na osnovu pribavljenih podataka utvrđeno je da je ostvareni godišnji promet svih javnih izvršitelja iznosio 2.926.677,28 €, da su zaduženja iznosila 186.445,27 €, dok je iznos uplaćenih poreza i doprinosa iznosio 970.256,62 €.

Inspekcija rada je u posmatranom periodu, po podnijetim inicijativama koje su se odnosile na kontrolu zapošljavanja, izvršila inspekcijski nadzor kod 2 javna izvršitelja. Prilikom nadzora nijesu utvđene nepravilnosti.

U posmatranom periodu 8 javnih izvršitelja je prestalo sa obavljanjem izvršiteljske djelatnosti, jer nijesu ispunjavali uslove propisane Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim izvršiteljima ("Službeni list CG", broj 22/17) – položen pravosudni ispit i ispit za javnog izvršitelja, a od kojih su 2 ponovo imenovana nakon što su ispunili navedene uslove.

Pravosudni inspektori Ministarstva pravde su u posmatranom periodu nastavili sa redovnim i vanrednim nadzorom nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i Komore javnih izvršitelja. Na osnovu izvršenog nadzora, sa posebnim akcentom na postupanje javnih izvršitelja prilikom sprovođenja izvršenja kao posebno važne i pravno najzahtjevnije nadležnosti javnih izvršitelja, može se konstatovati da su javni izvršitelji u posmatranom periodu obavljali izvršiteljsku djelatnost, sa manjim izuzecima, u skladu sa zakonom. Ministarstvo pravde je po osnovu dvije predstavke podnijelo 2 predloga za pokretanje disciplinskog postupka protiv javnih izvršitelja. Po jednom predlogu disciplinski postupak je pravosnažno okončan izricanjem novčane kazne kao disciplinske mjere, dok je po drugom predlogu Prvostepena disciplinska komisija za utvrđivanje disciplinske odgovornosti javnih izvršitelja javnom izvršitelju izrekla novčanu kaznu kao disciplinsku mjeru, protiv koje je izjavljen prigovor, povodom kojeg je postupak pred Drugostepenom disciplinskom komisijom za utvrđivanje disciplinske odgovornosti javnih izvršitelja i dalje u toku.

Za efikasnost funkcionisanja sistema izvršenja značajne su i brojne aktivnosti Komore javnih izvršitelja koje su preduzete u posmatranom periodu, a koje se, prije svega, odnose na: ravnomjernu raspodjelu predmeta u postupcima u kojima je izvršni povjerilac državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave, ustanova i drugo pravno lice koje vrši javna ovlašćenja ili privredno društvo u kojem je država većinski vlasnik kapitala; saradnju sa Sudskim savjetom Crne Gore kako bi se javnim izvršiteljima omogućio pristup pravosudnom informacionom sistemu (PRIS) radi provjere autentičnosti izvršnih isprava izdatih od strane nadležnog suda, a na bazi Memoranduma o saradnji potpisanog između Sudskog savjeta Crne Gore i Komore javnih izvršitelja; potpisivanje Memoranduma sa NF «Građanska alijansa» kojim je regulisana međusobna saradnja na polju definisanja kanala komunikacije, obuka, zajedničkih projekata, načina podnošenja prijava i blagovremenog informisanja javnosti. Predsjednik Komore javnih izvršitelja je u posmatranom periodu podnio 2 predloga za pokretanje disciplinskog postupka protiv javnih izvršitelja, od kojih je jedan pravosnažno okončan izricanjem novčane kazne, dok je drugi postupak obustavljen.

UVOD

Izrada Analize efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja predviđena je Akcionim planom za poglavlje 23 – pravosuđe i temeljna prava – mjera 1.4.3.3., Zaključkom Vlade Crne Gore donesenim na sjednici održanoj 7. juna 2018. godine, kao i Programom rada Vlade Crne Gore za II kvartal 2019. godine.

Predmet Analize je efikasnost funkcionisanja sistema izvršenja, uključujući rad javnih izvršitelja i sudova, kao i nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja.

Analiza se zasniva na podacima pribavljenim od osnovnih sudova, Privrednog suda Crne Gore, Komore javnih izvršitelja, Centralne banke Crne Gore, Poreske uprave, Uprave za inspeksijske poslove, kao i podacima Ministarstva pravde.

I KRATAK OSVRT NA SISTEM IZVRŠENJA U CRNOJ GORI

Sistem građanskopravnog izvršenja u Crnoj Gori uređen je Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju („Službeni list CG“, br. 36/11, 28/14, 20/15, 22/17 i 76/17) i Zakonom o javnim izvršiteljima („Službeni list CG“, br. 61/17 i 22/17).

Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju uređen je postupak izvršenja i postupak obezbjeđenja. Za odlučivanje u postupku izvršenja, sprovođenje izvršenja, kao i za sprovođenje obezbjeđenja, nadležan je javni izvršitelj, osim u slučajevima za koje je zakonom propisana nadležnost suda. Javni izvršitelj određuje i sprovodi izvršenje na osnovu izvršne isprave suda ili organa čije je sjedište na području za koje je javni izvršitelj imenovan. Za određivanje i sprovođenje izvršenja na osnovu vjerodostojne isprave nadležan je javni izvršitelj na čijem se području nalazi prebivalište, odnosno sjedište izvršnog dužnika. Sa druge strane, sud je nadležan da odlučuje u postupku izvršenja i sprovodi izvršenje sudskih odluka: radi predaje i oduzimanja djeteta, radi vraćanja zaposlenog na rad i po kojima je izvršni dužnik dužan da učini određenu radnju koju umjesto njega, po zakonu ili pravnom poslu, ne može da učini drugo lice. Takođe, sud odlučuje i o predlogu za protiv izvršenje, kao i o zahtjevu izvršnog povjerioca za plaćanje sudskih penala.

Postupak izvršenja pokreće se predlogom izvršnog povjerioca, a izvršenje se određuje i sprovodi na osnovu domaće ili strane izvršne, odnosno vjerodostojne isprave.

Izvršenje se sprovodi sredstvima i na predmetima koji su navedeni u predlogu za izvršenje. Međutim, ako sredstva i predmeti izvršenja nijesu navedeni u predlogu za izvršenje, javni izvršitelj sprovodi izvršenje sredstvima i na predmetima za koje smatra da su najcjelishodniji i da će se time obezbijediti najpovoljnije namirenje izvršnog povjerioca. Izvršni povjerilac može zahtijevati od javnog izvršitelja da bez ograničenja preduzima sve radnje u postupku izvršenja ili uslovi preduzimanje određenih radnji prethodnom saglasnošću.

Izvršenje određeno na osnovu vjerodostojne isprave ne može se sprovesti prije pravosnažnosti rješenja o izvršenju.

Izvršni postupak je hitan. O predlogu za izvršenje sud, odnosno javni izvršitelj dužan je da odluči u roku od pet dana od dana podnošenja predloga.

Izvršenje određeno na osnovu izvršne isprave sprovodi se prije pravosnažnosti rješenja o izvršenju, ako za pojedine izvršne radnje Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju nije drukčije određeno. Ovo iz razloga što je izvršni dužnik već upoznat sa odlukom-izvršnom ispravom na osnovu koje je određeno izvršenje i što je istekao rok za dobrovoljno ispunjenje koji je naveden u toj odluci.

Na rješenje o izvršenju i rješenje o odbacivanju, odnosno odbijanju predloga za izvršenje može se izjaviti prigovor u roku od pet dana od dana dostavljanja rješenja. Prigovor protiv rješenja o izvršenju dostavlja se izvršnom povjeriocu, koji može u roku od tri dana od dana dostavljanja prigovora da podnese odgovor na prigovor. Javni izvršitelj je dužan da spise predmeta dostavi sudu u roku od pet dana radi odlučivanja po prigovoru. O prigovoru na rješenje o izvršenju, rješenje o odbacivanju, odnosno odbijanju predloga koji je donio javni izvršitelj na osnovu izvršne isprave odlučuje sudija pojedinac, dok o prigovoru na rješenje

donijeto na osnovu vjerodostojne isprave odlučuje vijeće suda za čije je područje javni izvršitelj imenovan.

O prigovoru na rješenje o izvršenju, rješenje o odbacivanju, odnosno odbijanju predloga koji je donio sud na osnovu izvršne isprave, izuzetno može da odluči u prvom stepenu sudija pojedinac, u roku od pet dana. Ako ocijeni da prigovor nije osnovan, sudija će dostaviti spise vijeću istog suda na odlučivanje.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 20. decembra 2018. godine utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju.

Izmjenama i dopunama zakona u značajnoj mjeri se unaprijeđuje efikasnost izvršnog postupka i smanjuje mogućnost za potencijalne zloupotrebe, uz puno poštovanje i zaštitu prava i interesa stranaka i drugih učesnika u postupku. S tim u vezi, dodatno je uređeno sprovođenje izvršenja u slučaju kada je isto određeno na osnovu mjenice kako bi se onemogućile potencijalne zloupotrebe od strane izvršnih dužnika da, nakon prijema rješenja o izvršenju donesenog na osnovu mjenice, u ostavljenom roku podignu sredstva sa računa i time onemoguće naplatu potraživanja izvršnih povjerilaca; unaprijeđene su odredbe kojima je uređena pomoć policije sudu, odnosno javnim izvršiteljima; omogućeno je odlaganje izvršenja na predlog trećeg lica koje je pokrenulo parnicu bez upućivanja suda, uz uslov polaganja jemstva, ako je ocijenjeno da bi to lice izvršenjem pretrpjelo znatniju štetu; u cilju sprečavanja odugovlačenja izvršnog postupka definisano je da se izvršenje može odložiti najviše tri puta za vrijeme koje ne može biti duže od jedne godine; precizirana je dužnost suda, odnosno javnog izvršitelja, da na javnom nadmetanju vodi računa da svako sljedeće povećanje cijene ne bude u nesrazmjeri sa posljednjom objavljenom cijenom predmetne nepokretnosti; ekonomičnost i efikasnost postupka pospješene su i izmjenom odredbe koja uređuje uklanjanje pokretnih stvari kod ispražnjenja i predaje nepokretnosti, dok će se dopunom poglavlja XXII, koje uređuje predaju i oduzimanje djeteta i održavanje ličnih odnosa sa djetetom izaći u susret potrebama prakse i zaštititi prava i najboljeg interesa djeteta.

Zakonom o javnim izvršiteljima uređena je organizacija javnih izvršitelja, imenovanje javnih izvršitelja i uslovi za obavljanje izvršiteljske djelatnosti, prestanak obavljanja djelatnosti i razrješenje, nagrada za rad i naknada troškova, disciplinska odgovornost i disciplinski postupak, nadzor nad radom javnih izvršitelja i druga pitanja od značaja za obavljanje izvršiteljske djelatnosti.

U dijelu organizacije javnih izvršitelja uređeno je službeno područje, broj mjesta javnih izvršitelja i ustanovljen je zamjenik javnog izvršitelja. Službeno područje je vezano za područje osnovnog suda u kojem se nalazi sjedište javnog izvršitelja i na istom području javni izvršitelj sprovodi izvršenje na osnovu izvršne isprave tog suda i Privrednog suda Crne Gore. Za određivanje i sprovođenje izvršenja na osnovu vjerodostojne isprave nadležan je javni izvršitelj na čijem se području nalazi prebivalište, odnosno sjedište izvršnog dužnika. Broj mjesta i sjedište javnih izvršitelja određuje Ministarstvo pravde tako da se za teritoriju opštine na svakih započetih 25.000 stanovnika odredi po jedno mjesto javnog izvršitelja, a u zavisnosti od potreba i nakon pribavljenog mišljenja Komore javnih izvršitelja može se odrediti i veći broj. Pored opštih uslova za obavljanje izvršiteljske djelatnosti, propisano je, da javni izvršitelj mora biti diplomirani pravnik sa najmanje pet godina radnog iskustva na pravnim poslovima, da mora imati položen pravosudni ispit i ispit za javnog izvršitelja i da se nad njim kao preduzetnikom, članom ortačkog društva ili komanditnog društva ne vodi stečajni postupak. Imenovanje se vrši na osnovu javnog konkursa, a odluka se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore", čime se obezbjeđuje potpuna transparentnost. Javni izvršitelj je nezavistan, ali ipak njegova samostalnost i nezavisnost nijesu apsolutne, jer je ograničen Ustavom, zakonima i podzakonskim aktima, pod nadzorom je Komore javnih izvršitelja i Ministarstva pravde, dok se zakonitost njegovih odluka cijeni kroz odluke nadležnih sudova.

II IZVRŠENJE KOD JAVNIH IZVRŠITELJA

Reformom sistema izvršenja preneseno je iz nadležnosti suda u nadležnost javnih izvršitelja odlučivanje po predlogu za izvršenje i sprovođenje izvršenja, kao i sprovođenje obezbjeđenja, osim u slučajevima za koje je propisana isključiva nadležnost suda.

Kako bi se mogli izvesti pravilni zaključci o radu javnih izvršitelja i, uopšte, o reformi sistema izvršenja, neophodno je sagledati njihov rad kroz nekoliko važnih segmenata, kao što su: broj primljenih predmeta, broj riješenih predmeta i način njihovog rješavanja, broj neriješenih predmeta sa razlozima neizvršenja, naplaćeni iznos potraživanja sa stopom naplate, troškovi izvršnog postupka, dužina trajanja postupka itd.

U posmatranom periodu 8 javnih izvršitelja je prestalo sa obavljanjem izvršiteljske djelatnosti, jer nijesu ispunjavali uslove propisane Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim izvršiteljima ("Službeni list CG", broj 22/17) – položen pravosudni ispit i ispit za javnog izvršitelja, a od kojih su 2 ponovo imenovana nakon što su ispunili navedene uslove.

1. Izvršni predmeti na osnovu izvršne isprave ("I")

a) Kretanje predmeta

Na početku posmatranog perioda tj. 01.01.2018. godine, javni izvršitelji imali su u radu 15.522 predmeta koji su preneseni iz ranijeg perioda ili 45,93% od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu – 33.793 predmeta. Broj primljenih predmeta u posmatranom periodu iznosio je 18.271 ili 54,07% od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu, što govori o velikom prilivu ove vrste izvršnih predmeta. Od ukupnog broja predmeta u radu riješeno je 13.393 ili 39,63%, dok je ostalo neriješeno 20.400 predmeta ili 60,37%. Broj riješenih predmeta u odnosu na broj primljenih predmeta procentualno iznosi 73,30%, što govori da su javni izvršitelji riješili relativno veliki broj predmeta ove vrste. Međutim, broj riješenih predmeta u odnosu na ukupan broj predmeta u radu treba da bude veći, s obzirom da se radi o izvršnim predmetima kod kojih prigovor ne odlaže izvršenje rješenja.

U tabeli koja slijedi prikazan je broj "I" predmeta koji se nalazio u radu kod javnih izvršitelja na početku posmatranog perioda, zatim broj primljenih predmeta u posmatranom periodu, ukupan broj predmeta u radu u posmatranom periodu, broj riješenih predmeta, broj neriješenih predmeta na kraju posmatranog perioda, odnos broja riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta u radu i odnos broja riješenih predmeta prema broju primljenih predmeta u posmatranom periodu.

Tabela 1

Broj predmeta u radu na dan 01.01.2018. god.	Broj primljenih predmeta u periodu od 01.01.2018 . god. do 31.12.2018 . god.	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2018. god.	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta u radu (%)	Odnos riješenih i primljenih predmeta (%)
15.522	18.271	33.793	13.393	20.400	39,63%	73.30%

b) Struktura riješenih predmeta

Od ukupnog broja riješenih predmeta - 13.393, najveći broj predmeta – 11.713 riješen je naplatom potraživanja od 100%, što ukazuje da je učešće ovakvog načina rješavanja predmeta u strukturi riješenih predmeta izuzetno visoko i iznosi 87,45%. Svi ostali načini rješavanja predmeta smatraju se administrativnim i vrlo je značajno da njihovo učešće u strukturi riješenih predmeta bude na što manjem nivou. S tim u vezi, broj predmeta u kojima je postupak obustavljen iznosi 700 ili 5,23% od broja riješenih predmeta; broj predmeta u kojima je postupak prekinut iznosi 110 ili 0,82% od broja riješenih predmeta; broj predmeta koji su ustupljeni na nadležnost sudu ili drugom javnom izvršitelju iznosi 526 ili 3,93% od broja riješenih predmeta; broj predmeta koji su prevedeni u parnicu iznosi 18 ili 0,13% od broja riješenih predmeta, dok broj predmeta koji su riješeni na drugi način (odbacivanjem predloga itd.) iznosi 326 ili 2,43% od broja riješenih predmeta.

Struktura riješenih "I" predmeta prema načinu njihovog rješavanja prikazana je u tabeli koja slijedi.

Tabela 2

Broj riješenih predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100%	Broj predmeta u kojima je postupak obustavljen	Broj predmeta u kojima je postupak prekinut	Broj predmeta koji su ustupljeni na nadležnost (sudu ili drugom javnom izvršitelju)	Broj predmeta koji su prevedeni u parnicu	Broj predmeta koji su riješeni na drugi način (odbacivanje predloga i sl.)	Odnos predmeta koji su riješeni administrativnim putem (prekid, obustava, odbačaj i dr.) prema predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100%
11.713	700	110	526	18	326	14,34%

c) Struktura neriješenih predmeta

Za pravilnu ocjenu efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja od izuzetnog su značaja i podaci o naplati potraživanja u ratama.

S tim u vezi, broj izvršnih predmeta u kojima se izvršenje sprovodi naplatom potraživanja u ratama na kraju posmatranog perioda iznosio je 1.564 ili 7.67% od ukupnog broja neriješenih predmeta na kraju posmatranog perioda. Dakle, učešće predmeta koji se namiruju u ratama u odnosu na broj neriješenih predmeta nije zanemarljivo, pa će ovaj vid naplate potraživanja nesumnjivo pozitivno uticati na rezultat naplate potraživanja u ovoj vrsti predmeta.

Od ukupnog broja neriješenih predmeta koji iznosi 20.400, broj predmeta koji se nalaze kod suda po prigovoru protiv odluka javnih izvršitelja iznosi 675 ili 3.31% od ukupnog broja neriješenih predmeta, dok u najvećem broju slučajeva kod neriješenih predmeta ove vrste koji iznosi 18.161 ili 89,02% od ukupnog broja neriješenih predmeta, izvršenje nije

moгуće sprovesti zbog nepostojanja sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanja pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., što, dakle, predstavlja objektivne okolnosti koje onemogućavaju naplatu potraživanja izvršnog povjerioca, na koje javni izvršitelj ne može da utiče.

U tabeli koja slijedi prikazana je struktura neriješenih "I" predmeta, i to: broj predmeta u kojima se namirenje sprovodi u ratama; broj predmeta koji se nalaze kod suda na rješavanje po prigovoru protiv odluke javnog izvršitelja; broj predmeta u kojima izvršenje još nije moguće sprovesti i procenat učešća predmeta koji se namiruju u ratama u ukupnom broju neriješenih predmeta.

Tabela 3

Broj predmeta u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama	Broj predmeta koji se nalaze kod nadležnog suda radi odlučivanja po prigovoru protiv odluke javnog izvršitelja	Broj predmeta u kojima izvršenje još nije moguće sprovesti (nepostojanje sredstava na računu, nepostojanje pokretnih stvari i nepokretnosti itd.)	Odnos broja predmeta u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama prema broju neriješenih predmeta na kraju posmatranog perioda (%)
1.564	675	18.161	7.67%

d) Stopa naplate potraživanja

Stopa naplate potraživanja je izuzetno važan pokazatelj za ocjenu efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja. Prema podacima iz posmatranog perioda, ukupan iznos potraživanja izvršnih povjerilaca u ovoj vrsti predmeta ("I") iznosio je 551.773.527,65 €. Od navedenog iznosa naplaćeno je 48.832.719,55 € ili 8,85%, dok je ostalo nenaplaćeno 502.940.808,10 € ili 91,15%. Navedeni podaci ukazuju na potrebu povećanja stope naplate potraživanja u ovoj vrsti predmeta. Međutim, radi potpunog i pravilnog razumijevanja ove problematike i, s tim u vezi, donošenja pravilnih zaključaka, treba imati u vidu da kod javnih izvršitelja postoji veliki broj izvršnih predmeta ("I", "Iv" i "Ivm") sa ogromnim iznosima potraživanja koji su objektivno nenaplativi zbog nepostojanja sredstava i predmeta izvršenja na kojima bi se izvršenje moglo uspješno sprovesti. Ali, i pored činjenice da potraživanje iz navedenih predmeta već duže vrijeme nije naplativo, ovi predmeti su i dalje aktivni, jer izvršni povjerioci ne žele da povuku predloge za izvršenje nakon neuspjelih pokušaja naplate, pa to u značajnoj mjeri opterećuje rezultate rada javnih izvršitelja i negativno utiče na cjelokupnu sliku efikasnosti sistema izvršenja.

Navedeni podaci prikazani su u tabeli koja slijedi.

Tabela 4

Ukupan iznos potraživanja u predmetima koji su se nalazili u radu u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Ukupan iznos naplaćenog potraživanja u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Odnos iznosa naplaćenog potraživanja prema ukupnom iznosu potraživanja (stopa naplate %)
551.773.527,65 €	48.832.719,55 €	8,85%

e) Prosječna dužina trajanja postupka

Što se tiče prosječne dužine trajanja postupka u ovoj vrsti predmeta može se konstatovati da u svim predmetima prosječna dužina trajanja postupka iznosi 18 dana, dok prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% iznosi 16 dana. Navedeni podaci ukazuju da se izvršni postupak u ovoj vrsti predmeta, u slučajevima kada je moguće izvršiti naplatu potraživanja, sprovodi u relativno kratkom roku, ali ipak nešto dužem nego u prethodnom periodu, kada je prosječna dužina trajanja postupka iznosila 14, odnosno 12 dana.

Upoređujući navedene podatke sa prosječnom dužinom trajanja postupka u izvršnim predmetima na osnovu vjerodostojne isprave i mjenice kao vjerodostojne isprave, u kojima je izvršenje, takođe, sprovedeno naplatom potraživanja 100%, može se konstatovati da postupak naplate potraživanja kada su u pitanju izvršne isprave traje znatno kraće nego u slučaju vjerodostojnih isprava, jer je kod vjerodostojnih isprava, u posmatranom periodu, naplata potraživanja u predmetima u kojima je isto naplaćeno u iznosu od 100% trajala 62 dana. Ovakav odnos je logičan i očekivan, s obzirom na zakonsko određenje da prigovor na rješenje o izvršenju doneseno na osnovu izvršne isprave ne odlaže izvršenje rješenja, dok kod vjerodostojnih isprava, osim mjenice, prigovor odlaže izvršenje sve do pravosnažnosti rješenja o izvršenju.

Prosječna dužina trajanja postupka prikazana je u tabeli koja slijedi.

Tabela 5

Prosječna dužina trajanja postupka u svim predmetima	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno u iznosu od 100%	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima nije izjavljen prigovor	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je izjavljen prigovor
18 dana	16 dana	15 dana	75 dana

f) Dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, posmatrano sa aspekta broja predmeta

Što se tiče dužine trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, posmatrano sa aspekta broja predmeta, može se konstatovati da je u 10.989 predmeta postupak trajao do 3 mjeseca; u 11.596 predmeta postupak je trajao do 6 mjeseci; u 11.846 predmeta postupak je trajao do 9 mjeseci; u 12.271 predmetu postupak je trajao do 12 mjeseci, dok je u najmanjem broju predmeta, odnosno samo u 1.122 predmeta naplata potraživanja trajala preko 1 godine.

Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodne analize, može se zaključiti da je dinamika rješavanja ove vrste predmeta koji su riješeni u periodu do 12 mjeseci u posmatranom periodu bila u blagom padu, jer je u trajanju do 3 mjeseca riješen 731 predmet manje nego u prethodnom periodu; do 6 mjeseci riješeno je 572 predmeta manje nego u prethodnom periodu; do 9 mjeseci riješeno je 488 predmeta manje nego u prethodnom periodu, dok je do 12 mjeseci riješen 391 predmet manje nego u prethodnom periodu. Sa druge strane, rješavanje predmeta u kojima je postupak trajao preko 1 godine unaprijeđeno

je u posmatranom periodu u odnosu na prethodni period, jer je u trajanju preko 1 godine riješeno 523 predmeta više nego u prethodnom periodu.

Dužina trajanja postupka u riješenim "I" predmetima, posmatrano sa aspekta broja predmeta, prikazana je u tabeli koja slijedi.

Tabela 5a

Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 3 mjeseca	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 6 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 9 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 12 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao duže od 12 mjeseci
10.989	11.596	11.846	12.271	1.122

2. Izvršni predmeti na osnovu vjerodostojne isprave ("lv") i mjenice kao vjerodostojne isprave ("lvm")

a) Kretanje predmeta

U posmatranom periodu javni izvršitelji imali su u radu ukupno 171.919 predmeta, od kojih je iz prethodnog perioda preneseno 117.972 predmeta ili 68,62% od ukupnog broja predmeta u radu, dok broj primljenih predmeta u posmatranom periodu iznosi 53.947 ili 31,38% od ukupnog broja predmeta u radu. U posmatranom periodu riješeno je 33.118 ili 19,26% od ukupnog broja predmeta u radu, tako da je ostalo neriješeno 138.801 predmeta ili 80,74%. Odnos riješenih predmeta prema primljenim predmetima iznosi 61,39% što ukazuje na značajno povećanje procenta riješenih predmeta prema broju primljenih, koji procenat je u prethodnom periodu iznosio 44,57%. I pored povećanja navedenog procenta, potrebno je nastaviti sa ažurnim postupanjem u ovoj vrsti predmeta kako bi broj riješenih predmeta bio na približno istom nivou kao i broj primljenih predmeta.

Pored navedenog, i dalje ukazujemo na potrebu veće ažurnosti u rješavanju ove vrste predmeta, što je i konstatovano u prethodnoj analizi.

Radi bolje preglednosti, navedeni podaci prikazani su u tabeli koja slijedi.

Tabela 1

Broj predmeta u radu na dan 01.01.2018. god.	Broj primljenih predmeta u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2018. god.	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta u radu (%)	Odnos riješenih i primljenih predmeta (%)
117.972	53.947	171.919	33.118	138.801	19.26%	61,39%

b) Struktura riješenih predmeta

Radi donošenja pravilnih zaključaka o efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja, posebno je važno sagledati učešće broja predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100% u ukupnom broju riješenih predmeta, jer su svi preostali predmeti, osim onih koji su riješeni naplatom potraživanja 100%, riješeni administrativnim putem (prekid, obustava itd.), dakle bez naplate potraživanja. S tim u vezi, a prema podacima Komore javnih izvršitelja, broj predmeta u kojima je izvršni postupak završen naplatom potraživanja od 100% iznosi 10.542 ili 31,83% od ukupnog broja riješenih predmeta, dok broj predmeta u kojima je postupak obustavljen iznosi 7.943 ili 23,98% od ukupnog broja riješenih predmeta. Broj predmeta koji su po prigovoru izvršnog dužnika prevedeni u parnicu iznosi 2.058 ili 6,21% od ukupnog broja riješenih predmeta, dok broj predmeta koji su riješeni na drugi način (odbacivanjem predloga itd.) iznosi 1.711 ili 5,17% od ukupnog broja riješenih predmeta. Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda dolazimo do zaključka da je broj predmeta koji su riješeni naplatom potraživanja od 100% u posmatranom periodu veći za 1.334 u odnosu na prethodni period kad je broj tih predmeta iznosio 9.208. Međutim, procenat riješenih predmeta naplatom potraživanja od 100% u odnosu na ukupan broj riješenih predmeta u posmatranom periodu je manji za 6,89% nego u prethodnom periodu (38,72%).

U tabeli koja slijedi prikazana je struktura riješenih "Iv" i "Ivm" predmeta.

Tabela2

Broj riješenih predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100%	Broj predmeta u kojima je postupak obustavljen	Broj predmeta u kojima je postupak prekinut	Broj predmeta koji su ustupljeni na nadležnost (sudu ili drugom javnom izvršitelju)	Broj predmeta koji su prevedeni u parnicu	Broj predmeta koji su riješeni na drugi način (odbacivanje predloga i sl.)	Odnos predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100% prema predmetima koji su riješeni administrativnim putem (prekid, obustava, odbačaj i dr.) (%)
10.542	7.943	2.959	7.905	2.058	1.711	46,69%

c) Struktura neriješenih predmeta

Kada je u pitanju struktura neriješenih predmeta, može se konstatovati da od ukupnog broja neriješenih predmeta koji iznosi 138.801, broj predmeta u kojima se izvršenje sprovodi u ratama iznosi 7.745 ili 5,58% od ukupnog broja neriješenih predmeta; broj predmeta koji se nalaze kod suda po prigovoru protiv odluka javnih izvršitelja iznosi 2.156 ili 1,55% od ukupnog broja neriješenih predmeta; dok u daleko najvećem broju slučajeva kod neriješenih predmeta – 128.900 ili 92,87% od ukupnog broja neriješenih predmeta izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga, i to: zbog nepostojanja sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanja pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., na šta javni izvršitelj ne može da utiče.

U skladu sa navedenim podacima, može se konstatovati da u ukupnom broju neriješenih predmeta ove vrste koji se nalaze u radu kod javnih izvršitelja, visok procenat zauzimaju oni predmeti u kojima izvršenje još uvijek nije moguće sprovesti iz objektivnih, prednje navedenih razloga. Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem procenat neriješenih predmeta u kojima izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga iznosi 91,92% od ukupnog broja neriješenih predmeta, može se zaključiti da se radi o približno istom procentu i u jednom i u drugom periodu posmatranja.

Navedeni podaci ukazuju na potrebu intenziviranja svih zakonom propisanih radnji u pravcu bolje naplate potraživanja u ovoj vrsti predmeta.

U tabeli koja slijedi prikazana je struktura neriješenih "Iv" i "Ivm" predmeta.

Tabela 3

Broj predmeta u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama	Broj predmeta koji se nalaze kod nadležnog suda radi odlučivanja po prigovoru protiv odluke javnog izvršitelja	Broj predmeta u kojima izvršenje još nije moguće sprovesti	Odnos broja predmeta u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama prema neriješenim predmetima (%)
7.745	2.156	128.900	5,90%

d) Stopa naplate potraživanja

Posebno važan pokazatelj za ocjenu efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja jeste stopa naplaćenog potraživanja. Prema podacima iz posmatranog perioda, ukupan iznos potraživanja u ovoj vrsti predmeta u posmatranom periodu iznosio je 570.251.973,26 €, od čega je naplaćeno 25.112.233,27 € ili 4,40%. Upoređujući podatke o stopi naplate potraživanja u ovoj vrsti predmeta u posmatranom periodu koja iznosi 4,40% sa stopom naplate potraživanja iz prethodnog perioda koja je u ovoj vrsti predmeta iznosila 2,3% zaključuje se da je stopa naplate potraživanja u posmatranom periodu značajno povećana u odnosu na prethodni period. Dalje, upoređujući podatke o prosječnoj stopi naplate potraživanja u svim izvršnim predmetima ("I"+"Iv"+"Ivm") u posmatranom periodu koja iznosi 6,63%, sa podacima o prosječnoj stopi naplate potraživanja u svim izvršnim predmetima ("I"+"Iv"+"Ivm") u prethodnom periodu koja je iznosila 4,41%, može se konstatovati da je prosječna stopa naplate potraživanja u posmatranom periodu značajno povećana u odnosu na prosječnu stopu naplate potraživanja iz prethodnog perioda. I pored toga, u narednom periodu potrebno je nastaviti sa intenzivnim preduzimanjem svih odgovarajućih, zakonom propisanih radnji u pravcu povećanja stope naplate potraživanja.

Navedeni podaci prikazani su u tabeli koja slijedi.

Tabela 4

Ukupan iznos potraživanja u predmetima koji su se nalazili u radu u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Ukupan iznos naplaćenog potraživanja u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Odnos iznosa naplaćenog potraživanja prema ukupnom iznosu potraživanja (stopa naplate %)
570.251.973,26 €	25.112.233,27 €	4,40%

e) Dužina trajanja postupka

Što se tiče dužine trajanja postupka u ovoj vrsti predmeta može se konstatovati da je u svim predmetima postupak prosječno trajao 46 dana, dok je, sa druge strane, prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% iznosila 62 dana. Posmatrano u odnosu na prethodni period dužina trajanja postupka u svim predmetima je smanjena za 3 dana, a u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, prosječna dužina trajanja postupka je duža za 9 dana u odnosu na prethodni period; u predmetima u kojima nije izjavljen prigovor iznosi 43 dana što je za 3 dana kraće nego u prethodnom periodu, dok prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je izjavljen prigovor iznosi 89 dana, što je za 6 dana kraće u odnosu na prethodni period.

Prosječna dužina trajanja postupka u "Iv" i "Ivm" predmetima prikazana je u tabeli koja slijedi.

Tabela 5

Prosječna dužina trajanja postupka u svim predmetima	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100%	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima nije izjavljen prigovor	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je izjavljen prigovor
46 dana	62 dana	43 dana	89 dana

f) Dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, posmatrano sa aspekta broja predmeta

Kada je u pitanju broj predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, a posmatrano sa aspekta dužine trajanja postupka, može se konstatovati da je 10.848 predmeta riješeno do 3 mjeseca, 15.677 predmeta riješeno je do 6 mjeseci, 16.976 predmeta riješeno je do 9 mjeseci, 19.353 predmeta riješeno je do 12 mjeseci, dok je u 13.765 predmeta naplata potraživanja trajala preko 12 mjeseci.

Broj "Iv" i "Ivm" predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, posmatrano sa aspekta dužine trajanja postupka, prikazan je u tabeli koja slijedi.

Tabela 5a

Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 3 mjeseca	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 6 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 9 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 12 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao duže od 1 godine
10.848	15.677	16.976	19.353	13.765

Javni izvršitelji su u posmatranom periodu dostavili Centralnoj banci Crne Gore na sprovođenje 16.739 odluka, u kojima ukupna vrijednost potraživanja iznosi 168.774.739,38 €. Od navedenog iznosa naplaćeno je 59.955.479,10 €, odnosno 35,52%.

3. Aktivnosti Komore javnih izvršitelja

Komora javnih izvršitelja je u posmatranom periodu nastavila sa svojim redovnim aktivnostima koje se odnose na ravnomjernu raspodjelu predmeta u postupcima u kojima je izvršni povjerilac državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave, ustanova i drugo pravno lice koje vrši javna ovlašćenja ili privredno društvo u kojem je država većinski vlasnik kapitala, u skladu sa članom 5a Zakona o javnim izvršiteljima, a preduzela je i niz drugih, vrlo značajnih, aktivnosti. Prije svega, nastavila je saradnju sa Sudskim savjetom Crne Gore kako bi se javnim izvršiteljima omogućio pristup pravosudnom informacionom sistemu (PRIS) radi provjere autentičnosti izvršnih isprava izdatih od strane nadležnog suda, a na bazi Memoranduma o saradnji potpisanog između Sudskog savjeta Crne Gore i Komore javnih izvršitelja. Memorandumom je bliže uređena saradnja i način na koji će javni izvršitelji vršiti preuzimanje podataka generisanih u PRIS-u, što će za rezultat imati onemogućavanje zloupotrebe izvršnih isprava u svrhe sprovođenja izvršenja.

Predsjednik Komore javnih izvršitelja i koordinatora programa vladavine prava NF «Građanska alijansa» potpisali su Memorandum kojim je regulisana međusobna saradnja na polju definisanja kanala komunikacije, obuka, zajedničkih projekata, načina podnošenja prijava i blagovremenog informisanja javnosti.

U posmatranom periodu potpisan je i sporazum o saradnji Pravnog fakulteta i Komore javnih izvršitelja radi saradnje u oblastima koje su od značaja za potpisnike sporazuma.

Predstavnici Komore javnih izvršitelja su u posmatranom periodu imali još čitav niz aktivnosti u vezi sa učešćem na seminarima, okruglim stolovima, predavanjima itd. Kao važnije aktivnosti mogu se istaći prisustvo okruglom stolu na temu «Prekogranična naplata potraživanja u privredi regiona Zapadnog Balkana», kojom prilikom je potpisan Memorandum o saradnji Komore javnih izvršitelja Crne Gore i Komore javnih izvršitelja država Zapadnog Balkana. U saradnji sa Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu organizovan je seminar na temu «Sporna pitanja u primjeni Zakona o izvršenju i obezbjeđenju». Takođe, u posmatranom periodu Komora javnih izvršitelja imala je sastanke sa delegacijom francusko-azijske asocijacije, kojom prilikom je iskazano interesovanje za uspostavljanje saradnje sa Komorom izvršitelja Francuske. Predsjednik Komore javnih izvršitelja prisustvovao je i međunarodnom skupu izvršitelja u Beogradu, na temu izvršnog postupka i aktuelnih nedoumica koji se odnose na izvršni postupak.

U posmatranom periodu Predsjednik Komore javnih izvršitelja podnio je 2 predloga za pokretanje disciplinskog postupka protiv javnih izvršitelja, od kojih je jedan pravosnažno okončan novčanom kaznom, dok je drugi obustavljen.

Komora javnih izvršitelja u posmatranom periodu nije vršila nadzor nad radom javnih izvršitelja, ali je obavijestila Ministarstvo pravde da je formirala komisiju koja će vršiti navedeni nadzor.

4. Pregled ostvarenog godišnjeg prometa, zaduženja i uplata javnih izvršitelja

Prema podacima Poreske uprave, ostvareni godišnji promet svih javnih izvršitelja iznosi 2.926.677,28 €, zaduženja iznose ukupno 186.445,27 €, dok je iznos uplaćenih poreza i doprinosa 970.256,62 €.

U tabeli koja slijedi prikazan je ostvareni godišnji promet, zaduženja i uplate za sve javne izvršitelje pojedinačno, kao i zbirni podaci.

Redni broj	Ime i prezime	Ostvareni godišnji promet (ostvareni promet iz GPPFL prijava za obračunski period 2018))	Uplate (ukupne uplate u 2018. godini)	ZADUŽENJE_GPPFL (zaduženje po GPPFL-u za obračunski period 2017. dospjele u 2018. godini)	ZADUŽENJE_I OPPD (zaduženje kroz IOPPD za obračunske periode 2018. godine)
1.	Ajković Maja	146.763,17	45.182,97	726,50	3.975,15
2.	Bajović Jasminka	75.737,87	24.819,16	0	8.408,29
3.	Batak Vladan	42.499,00	18.947,22	0	299,90
4.	Begović Snežana	49.867,00	14.478,10	0	1.114,42
5.	Bošković Aleksandar	334.313,00	40.770,40	0	4.750,02
6.	Camić Armin	81.586,00	44.654,41	2324	6.804,10
7.	Čogurić Dejan	157.023,00	39.929,51	0	9.077,43
8.	Drobnjak Miloš	53.493,00	19.782,28	2.073,51	1.538,86
9.	Đaković Marko	35.127,00	13.829,50	774,84	0
10.	Koprivica Radovan	NEMA GPPFL	1.343,31	0	0
11.	Jovičević Mato	99.631,42	31.967,89	0	2.010,40
12.	Latković Vidak	111.943,00	55.567,94	446	7.861,67
13.	Mićović Vasilije	NEMA GPPFL	5.707,35	0	1.952,35
14.	Milačić Siniša	86.771,00	40.824,82	2.083,23	6.730,92
15.	Mirović Mitar	87.055,00	27.986,38	3.379,86	4.660,09

16.	Nikčević Biljana	74.866,00	29.239,60	2613	1.015,35
17.	Nikić Ana	112.545,00	40.847,87	6882	6.980,52
18.	Nišavić Dušan	8.729,00	2.917,50	279,54	90,72
19.	Pavličić Snežana	155.628,00	75.059,63	1.183,64	8.192,84
20.	Petrović Ivan	121.717,00	77.962,41	3.356,86	9.436,20
21.	Rajković Darko	259.910,00	61.509,76	7.525,58	9.303,49
22.	Ramović Irfan	NEMA GPPFL	3.220,24	0	253,65
23.	Samardžić Branka	132.322,00	39.113,85	0	9.812,63
24.	Sekulić Ivan	90.601,00	25.707,78	0	2.081,54
25.	Šćepanović Veselin	92.172,38	32.024,56	5589	2.387,04
26.	Tomković Vukoslavčević Aleksandra	394.586,44	102.843,70	16.296,97	17.380,59
27.	Vujović Vladan	44.520,00	24.785,27	552	557,25
28.	Vujotić Vladimir	77.271,00	1.773,60	650,09	0
29.	Vukčević Novak	NEMA GPPFL	2.514,77	0	53,80
30.	Vuković Davor	NEMA GPPFL	24.944,84	0	2.979,43
Ukupno		2.926.677,28	970.256,62	56.736,62	129.708,65

5. Kontrola javnih izvršitelja od strane Uprave za inspekcijske poslove

Inspekcija rada je u posmatranom periodu, po podnijetim inicijativama koje su se odnosile na kontrolu zapošljavanja, izvršila inspekcijski nadzor kod 2 javna izvršitelja.

Nadzorom je utvrđeno da je sa zaposlenima zaključen ugovor o radu i da su bili prijavljeni na obavezno socijalno osiguranje. Nijesu utvrđene nepravilnosti.

III NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA JAVNIH IZVRŠITELJA I KOMORE JAVNIH IZVRŠITELJA OD STRANE MINISTARSTVA PRAVDE

Nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i Komore javnih izvršitelja Ministarstvo pravde vrši po službenoj dužnosti ili na predlog predsjednika suda za čije je područje javni izvršitelj imenovan, predsjednika Komore javnih izvršitelja, kao i po inicijativi stranaka i učesnika u postupku. U posmatranom periodu nadzor je vršen po službenoj dužnosti i po predstavkama učesnika u izvršnom postupku.

Redovan, sveobuhvatan i suštinski nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja, a po potrebi i vanredni nadzor, od izuzetne su važnosti u reformisanom sistemu izvršenja, jer se samo zakonitim radom javnih izvršitelja može postići očekivana efikasnost u naplati potraživanja, uz poštovanje prava stranaka i drugih učesnika u izvršnom postupku.

U cilju realizacije obaveze nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja u 2018. godini, Ministarstvo pravde je donijelo je Godišnji plan nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i Komore javnih izvršitelja i isti objavilo na internet stranici Ministarstva pravde, radi upoznavanja svih subjekata nadzora sa njegovom sadržinom. Godišnji plan nadzora za većinu javnih izvršitelja predvidio je jednodnevni nadzor, dok je za javne izvršitelje sa većim brojem predmeta u radu, kao i za javne izvršitelje na čiji rad su podnošene predstavke, planiran dvodnevni, odnosno trodnevni nadzor.

Nadzor su vršili pravosudni inspektori Ministarstva pravde, a isti je posebno obuhvatio: uvid u Upisnik primljenih predloga za određivanje i sprovođenje izvršenja i drugih zahtjeva, kao i u druge knjige i evidencije, te uvid u spise predmeta.

U skladu sa ovlaštenjima iz Zakona o javnim izvršiteljima, a prema Godišnjem planu nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i Komore javnih izvršitelja, pravosudni inspektori, njih 2 koliko je bilo popunjeno u 2018. godini, uz asistenciju službenice zaposlene u Direkciji za nadzor, u posmatranom periodu su izvršili nadzor nad zakonitošću rada 25 javnih izvršitelja, i to: 2 u Baru, 2 u Bijelom Polju, 1 u Beranama, 1 u Budvi, 1 u Danilovgradu, 1 u Kolašinu, 2 u Kotoru, 2 u Nikšiću, 6 u Podgorici, 2 u Pljevljima, 1 u Rožajama, 1 u Ulcinju, 2 u Herceg Novom i 1 u Cetinju, kao i pregled poslovanja Komore javnih izvršitelja. Prilikom vršenja nadzora kod javnih izvršitelja kontrolisano je 259 predmeta.

Na osnovu izvršenog nadzora, sa posebnim akcentom na postupanje javnih izvršitelja prilikom sprovođenja izvršenja kao posebno važne i pravno najzahtjevnije nadležnosti javnih izvršitelja, može se konstatovati da su javni izvršitelji u posmatranom periodu obavljali izvršiteljsku djelatnost, sa manjim izuzecima, u skladu sa zakonom.

Naime, nadzorom je utvrđeno da javni izvršitelji vode Upisnik primljenih predloga za određivanje i sprovođenje izvršenja i drugih zahtjeva, kao i druge knjige i evidencije; da o predlogu za izvršenje, u većini slučajeva, odlučuju u zakonskom roku od pet dana od dana podnošenja predloga, u skladu sa članom 40 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, odnosno nakon uplate predujma, u skladu sa čl. 29 i 44 stav 2 Zakona o javnim izvršiteljima; da rješenja o izvršenju sadrže podatke iz čl. 41 i 42 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju; da se dostavljanje Centralnoj Banci Crne Gore, poslovnim bankama, poslodavcima i Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja vrši ažurno; da se nagrada za rad javnih izvršitelja obračunava i naplaćuje u skladu sa Uredbom o tarifi javnih izvršitelja, te da se u zakonskom roku prenose sredstva sa posebnog računa javnog izvršitelja na račun izvršnog povjerioca. Kada su u pitanju nepravilnosti u radu, iste su utvrđene kod 8 javnih izvršitelja, u malom broju, s tim što su u pojedinim slučajevima evidentirane kao izuzeci. Utvrđene nepravilnosti odnose se na nepotpuno vođenje Upisnika u skladu sa članom 39 stav 2 Zakona o javnim izvršiteljima i u skladu sa članom 16 Pravilnika o radu javnih izvršitelja; nepostupanje u zakonskom roku od pet dana od dana podnošenja predloga, u skladu sa članom 40 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju; postupanje po notarskim aktima kao izvršnim ispravama iako isti nijesu snabdjeveni štambiljem "otpravak u svrhu izvršenja"; prodaju nepokretnosti izvršnog dužnika, a da prethodno suvlasniku nije dostavljen zaključak o prodaji nepokretnosti, u skladu sa članom 169 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju; nepravilnu primjenu propisa o dostavljanju; neblagovremeno dostavljanje spisa predmeta sudu radi odlučivanja po prigovoru i nepotpun sadržaj dostavnice.

S obzirom da su nadzorom izvršenim u posmatranom periodu utvrđene određene nepravilnosti u radu kod pojedinih javnih izvršitelja, neophodno je prilikom nadzora u narednom periodu provjeriti da li su javni izvršitelji kod kojih su utvrđene nepravilnosti promijenili postupanje u takvim slučajevima i isto uskladili sa zakonom.

Kada su u pitanju pritužbe na rad javnih izvršitelja koje su u posmatranom periodu podnesene Ministarstvu pravde - 62 pritužbe, može se konstatovati da njihov broj nije

zabrinjavajući, s obzirom na ukupan broj predmeta u radu kod javnih izvršitelja u posmatranom periodu. Ovo tim prije što je većina podnesenih pritužbi ocijenjena neosnovanim.

U vezi sa izvršenim nadzorom i podnesenim pritužbama na rad javnih izvršitelja, za utvrđene nepravilnosti, za koje, s obzirom na njihovu prirodu i težinu, ne postoji osnov za podnošenje predloga za pokretanje disciplinskog postupka, dat je nalog za njihovo otklanjanje u određenom roku, dok je za učinjene nepravilnosti koje povlače disciplinsku odgovornost javnih izvršitelja Prvostepenoj disciplinskoj komisiji za utvrđivanje disciplinske odgovornosti javnih izvršitelja Ministarstvo pravde u posmatranom periodu podnijelo 2 predloga za pokretanje disciplinskog postupka. Disciplinski postupak po jednom predlogu okončan je izricanjem novčane kazne kao disciplinske mjere, dok je u disciplinskom postupku po drugom predlogu u toku.

O izvršenim nadzorima sačinjeni su zapisnici koji su dostavljeni subjektima na koje se odnose.

Kada je u pitanju poslovanje Komore javnih izvršitelja, nadzorom nijesu utvrđene nepravilnosti u donošenju odgovarajućih odluka, kao ni i vođenju propisanih evidencija, ali je utvrđeno da Komora javnih izvršitelja nije vršila kontrolu rada javnih izvršitelja po službenoj dužnosti jedanput godišnje, kako je to propisano Zakonom o javnim izvršiteljima, iz kojeg razloga su pravosudni inspektori u Zapisniku o izvršenom nadzoru ukazali Komori javnih izvršitelja da, u skladu sa obavezom iz člana 52 Zakona o javnim izvršiteljima, bez odlaganja započne sa vršenjem kontrole rada javnih izvršitelja i da izvještaj o izvršenoj kontroli dostavi Ministarstvu pravde. Komora javnih izvršitelja je obavijestila Ministarstvo pravde da je formirala Komisiju za kontrolu rada javnih izvršitelja, koja će vršiti navedenu kontrolu po usvojenom planu. U narednom periodu je neophodno nastaviti sa kontinuiranim nadzorom nad radom Komore javnih izvršitelja, te, sa ciljem njenog daljeg snaženja posebno u dijelu njene kontrolne uloge nad zakonitošću rada javnih izvršitelja, sa istom i dalje razvijati partnerski odnos.

Imajući u vidu broj kontrolisanih izvršnih predmeta u posmatranom periodu - 259, prema broju izvršnih predmeta koje su javni izvršitelji primili u rad u tom periodu, može se konstatovati da bi broj kontrolisanih predmeta trebao biti znatno veći, kako bi se imao sveobuhvatniji uvid u rad javnih izvršitelja. To će se, nesumnjivo, postići popunjavanjem svih radnih mjesta pravosudnog inspektora u Direktoratu za građansko zakonodavstvo i nadzor – Direkcija za nadzor, koji su ovlašćeni za nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i Komore javnih izvršitelja, kao i nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova notara i Notarske komore, s obzirom da su od 3 sistematizovana radna mjesta pravosudnog inspektora, u posmatranom periodu bila popunjena samo 2, kao i 1 mjesto samostalnog savjetnika I.

Ako imamo u vidu značaj izvršnog postupka, o kojem najbolje govori stav Evropskog suda za ljudska prava da izvršenje sudskih odluka treba tretirati kao sastavni dio osnovnog ljudskog prava na pravično suđenje u razumnom roku, a imajući u vidu da je cilj svake demokratske države da obezbijedi najbolji mogući način za sprovođenje izvršenja, dakle da građansko-pravno izvršenje učini efikasnim, onda nesumnjivo postoji potreba za daljim kontinuiranim nadzorom nad zakonitošću rada javnih izvršitelja, u cilju obezbjeđenja njihovog zakonitog rada i povećanja efikasnosti sistema građansko-pravnog izvršenja.

IV IZVRŠENJE KOD OSNOVNIH SUDOVA I PRIVREDNOG SUDA CRNE GORE

Za pravilnu ocjenu efikasnosti funkcionisanja reformisanog sistema izvršenja, potrebno je, pored analize rada javnih izvršitelja, analizirati rad osnovnih sudova i Privrednog suda Crne Gore u izvršnim predmetima u posmatranom periodu.

1. Izvršenje kod osnovnih sudova

a) Rješavanje izvršnih predmeta na osnovu izvršne isprave ("I")

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu imali u radu ukupno 1.734 izvršna predmeta na osnovu izvršne isprave. Od navedenog broja predmeta iz prethodnog perioda prenesena su 323 predmeta ili 18,63%, dok broj primljenih predmeta u posmatranom periodu iznosi 1.411 ili 81,37% od ukupnog broja predmeta u radu. Od ukupnog broja predmeta u radu osnovni sudovi su u posmatranom periodu riješili 1.365 predmeta ili 78,72%, tako da broj neriješenih predmeta na kraju posmatranog perioda iznosi 369 ili 21,28% od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu. Ako posmatramo odnos riješenih predmeta – 1.365, prema primljenim predmetima u posmatranom periodu – 1.411, a taj odnos procentualno izražen iznosi 96,74%, možemo konstatovati da su osnovni sudovi postigli značajnu ažurnost u rješavanju ove vrste predmeta, jer su riješili gotovo cjelokupni priliv predmeta u posmatranom periodu. Navedeno posebno kod činjenice što su osnovni sudovi u posmatranom periodu primili veći broj "I" predmeta – 1.411, u odnosu na prethodni period – 1.279 predmeta.

U tabeli koja slijedi prikazani su podaci o rješavanju "I" predmeta za sve osnovne sudove pojedinačno, kao i njihovi zbirni podaci.

Tabela 1

NAZIV SUDA	Broj predmeta u radu na dan 01.01.2018. god.	Broj primljenih predmeta u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2018. godine	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta	Odnos riješenih i primljenih predmeta (%)
OSNOVNI SUD U BARU	52	111	163	107	56	65,64%	96,4%
OSNOVNI SUD U BERANAMA	3	112	115	103	12	89,56%	91,96%
OSNOVNI SUD U BIJELOM POLJU	3	78	81	80	1	98,77%	102,56%
OSNOVNI SUD U CETINJU	2	25	27	26	1	96,3%	104%
OSNOVNI SUD U DANILOVGRADU	8	29	37	27	10	72,97%	93,1%
OSNOVNI SUD U HERCEG NOVOM	18	72	90	51	39	56,67%	70,83%
OSNOVNI SUD U KOLAŠINU	4	26	30	28	2	93,33%	107,69%
OSNOVNI SUD U KOTORU	51	326	377	298	79	79,05%	91,41%
OSNOVNI SUD U NIKŠIĆU	29	89	118	76	42	64,41%	85,39%
OSNOVNI SUD U PLAVU	5	57	62	56	6	90,32%	98,25%
OSNOVNI SUD U PLJEVLJIMA	2	9	11	10	1	90,90%	111,11%
OSNOVNI SUD U PODGORICI	140	369	509	396	113	77,8%	107,32%
OSNOVNI SUD U ROŽAJAMA	0	66	66	65	1	98,48%	98,48%

OSNOVNI SUD U ULCINJU	6	34	40	34	6	85%	100%
OSNOVNI SUD U ŽABLJAKU	0	8	8	8	0	100%	100%
UKUPNO	323	1411	1734	1365	369	78,72%	96,74%

b) Rješavanje izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojne isprave i mjenice kao vjerodostojne isprave ("lv" i "lvm")

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu imali u radu ukupno 10.251 izvršni predmet na osnovu vjerodostojne isprave i mjenice kao vjerodostojne isprave. Od navedenog broja predmeta iz prethodnog perioda preneseno je 10.186 predmeta, što čini 99,37% od ukupnog broja predmeta u radu, dok je broj primljenih predmeta u posmatranom periodu izuzetno mali i iznosi samo 65 predmeta ili 0,63% od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu. Od navedenog broja predmeta osnovni sudovi su u posmatranom periodu riješili 4.623 predmeta ili 45,10%, tako da broj neriješenih predmeta na kraju posmatranog perioda iznosi 5.628 ili 54,90%. Mali broj primljenih "lv" predmeta posljedica je prenošenja nadležnosti za rješavanje ove vrste predmeta sa sudova na javne izvršitelje, pa imajući u vidu da je rješavanje "lv" predmeta u isključivoj nadležnosti javnih izvršitelja vjerovatno su u pitanju predmeti koji su ranije pokrenuti pred sudom, a u kojima je stranka zahtijevala promjenu sredstava i predmeta izvršenja.

Najveći procenat riješenih predmeta imaju Osnovni sud u Baru (100%), Osnovni sud u Kotoru (100%), Osnovni sud u Pljevljima (100%) i Osnovni sud u Žabljaku (100%).

Osnovni sud u Podgorici je i u posmatranom periodu nastavio sa efikasnim rješavanjem naslijeđenog zaostatka u ovoj vrsti predmeta. Naime, ovaj sud je u posmatranom periodu imao u radu ukupno 9.840 predmeta, od čega je 9.839 predmeta preneseno iz ranijeg perioda. Od navedenog broja predmeta ovaj sud je riješio 4.295 predmeta ili 43,65%, tako da je i u posmatranom periodu nastavljen trend aktivnog smanjenja naslijeđenog zaostatka, koji je u značajnoj mjeri opterećivao rad ovog suda.

Pored navedenog suda, odlične rezultate u rješavanju zaostalih "lv" predmeta u posmatranom periodu postigli su Osnovni sud u Nikšiću, koji je na početku posmatranog perioda imao u radu 201 predmet, nakon čega je primio još 2 predmeta, što ukupno čini 203 predmeta, od čega je u posmatranom periodu riješio 171 predmet ili 84,24%, tako da su mu na kraju navedenog perioda ostala u radu samo 32 predmeta, kao i Osnovni sud u Ulcinju, koji je na početku posmatranog perioda imao u radu 114 predmeta, nakon čega je primio još 5 predmeta, što ukupno čini 119 predmeta, od čega je riješio 82 predmeta ili 68,91%, tako da mu je na kraju posmatranog perioda ostalo u radu samo 37 neriješenih predmeta.

Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je od ukupnog broja "lv" i "lvm" predmeta – 42.702 riješeno 32.512 ili 76,13%, može se konstatovati da je u posmatranom periodu riješen manji broj predmeta ove vrste.

Imajući u vidu da su osnovni sudovi, a posebno Osnovni sud u Podgorici i Osnovni sud u Nikšiću, u prethodnom periodu bili opterećeni velikim brojem "lv" i "lvm" predmeta naslijeđenih iz ranijeg perioda, čiji se broj konstantno povećavao prilivom novih predmeta, što je izvršni postupak činilo neefikasnim, a što je opravdano izazivalo pažnju i zabrinutost domaćih i stranih eksperata, možemo konstatovati da je u posmatranom periodu došlo do značajnog smanjenja broja prenijetih predmeta iz prethodnog perioda.

U tabeli koja slijedi prikazani su podaci o rješavanju "Iv" i "Ivm" predmeta za sve osnovne sudove pojedinačno, kao i njihovi zbirni podaci.

Tabela 2

SUD	Broj predmeta u radu na dan 01.01.2018. god.	Broj primljenih predmeta u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2018. god.	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta koji su se nalazili u radu u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god. (%)
OSNOVNI SUD U BARU	1	2	3	3	0	100%
OSNOVNI SUD U BERANAMA	0	0	0	0	0	0%
OSNOVNI SUD U BIJELOM POLJU	1	0	1	0	1	0%
OSNOVNI SUD U CETINJU	2	12	14	12	2	85,71%
OSNOVNI SUD U DANILOVGRADU	17	3	20	13	7	65%
OSNOVNI SUD U HERCEG NOVOM	3	1	4	2	2	50%
OSNOVNI SUD U KOLAŠINU	1	3	4	2	2	50%
OSNOVNI SUD U KOTORU	7	11	18	18	0	100%
OSNOVNI SUD U NIKŠIĆU	201	2	203	171	32	84,24%
OSNOVNI SUD U PLAVU	0	0	0	0	0	0
OSNOVNI SUD U PLJEVLJIMA	0	21	21	21	0	100%
OSNOVNI SUD U PODGORICI	9839	1	9840	4295	5545	43,65%
OSNOVNI SUD U ROŽAJAMA	0	0	0	0	0	0
OSNOVNI SUD U ULCINJU	114	5	119	82	37	68,91%
OSNOVNI SUD U ŽABLJAKU	0	4	4	4	0	100%
UKUPNO	10186	65	10251	4623	5628	45,10%

c) Ustupanje izvršnih predmeta javnim izvršiteljima na zahtjev izvršnih povjerilaca

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu, na zahtjev izvršnih povjerilaca, ustupili javnim izvršiteljima ukupno 461 predmet. Najveći broj izvršnih predmeta ("I" i "Iv") – 219 ustupio je Osnovni sud u Podgorici, što je bilo i očekivano, s obzirom da se radi o sudu sa najvećim brojem izvršnih predmeta.

Ako uporedimo broj ustupljenih predmeta u posmatranom periodu – 461 sa brojem ustupljenih predmeta u prethodnom periodu – 4.052, možemo konstatovati da je u posmatranom periodu ustupljen znatno manji broj predmeta u odnosu na prethodni period, što je bilo i očekivano jer je u prethodnom periodu određeni broj predmeta koji se nalazio u radu kod osnovnih sudova već ustupljen javnim izvršiteljima i što je postignutom ažurnošću sudova veliki broj ovih predmeta u međuvremenu riješen. Ustupanje predmeta zavisi isključivo od volje izvršnog povjerioca.

U tabeli koja slijedi prikazan je broj izvršnih predmeta ("I" i "Iv") koji su u posmatranom periodu, na zahtjev izvršnih povjerilaca, ustupljeni javnim izvršiteljima.

Tabela 3

Osnovni sudovi		"I" predmeti	"Iv" predmeti
1	Osnovni sud u Baru	2	25
2	Osnovni sud u Beranama	0	7
3	Osnovni sud u Bijelom Polju	1	0
4	Osnovni sud u Cetinju	5	36
5	Osnovni sud u Danilovgradu	1	12
6	Osnovni sud u Herceg Novom	4	2
7	Osnovni sud u Kolašinu	2	2
8	Osnovni sud u Kotoru	10	36
9	Osnovni sud u Nikšiću	16	55
10	Osnovni sud u Plavu	0	0
11	Osnovni sud u Pljevljima	1	2
12	Osnovni sud u Podgorici	35	184
13	Osnovni sud u Rožajama	6	3
14	Osnovni sud u Ulcinju	0	14
15	Osnovni sud u Žabljaku	0	0
UKUPNO		461	

d) Postupanje osnovnih sudova po prigovorima

U posmatranom periodu izjavljeno je ukupno 5.555 prigovora protiv odluka izvršnih sudija osnovnih sudova i javnih izvršitelja, od čega je najveći broj prigovora izjavljen Osnovnom sudu u Podgorici – 2.029 ili 36,53% od ukupnog broja izjavljenih prigovora u posmatranom periodu. Posmatrajući broj izjavljenih prigovora prema ukupnom broju izvršnih

predmeta u radu kod javnih izvršitelja u posmatranom periodu - 205.712 može se konstatovati da procenat izjavljenih prigovora iznosi 2,70% i da isti nije visok.

Upoređujući broj izjavljenih prigovora u posmatranom periodu u odnosu na broj prigovora koji su izjavljeni u prethodnom periodu – 6.657 ili 3,84% od ukupnog broja predmeta u radu kod javnih izvršitelja u prethodnom periodu, može se konstatovati da je u posmatranom periodu došlo do znatnog procentualnog smanjenja broja izjavljenih prigovora u odnosu na prethodni period.

Broj izjavljenih prigovora za svaki osnovni sud pojedinačno, kao i za sve osnovne sudove zbirno, prikazan je u tabeli koja slijedi.

Tabela 4

Osnovni sudovi		Broj izjavljenih prigovora
1	Osnovni sud u Baru	464
2	Osnovni sud u Beranama	399
3	Osnovni sud u Bijelom Polju	494
4	Osnovni sud u Cetinju	227
5	Osnovni sud u Danilovgradu	131
6	Osnovni sud u Herceg Novom	244
7	Osnovni sud u Kolašinu	60
8	Osnovni sud u Kotoru	482
9	Osnovni sud u Nikšiću	442
10	Osnovni sud u Plavu	58
11	Osnovni sud u Pljevljima	5
12	Osnovni sud u Podgorici	2029
13	Osnovni sud u Rožajama	203
14	Osnovni sud u Ulcinju	286
15	Osnovni sud u Žabljaku	31
UKUPNO		5.555

Kada su u pitanju vrste odluka suda po prigovorima protiv odluka izvršnih sudija i javnih izvršitelja, a prema dostavljenim podacima, može se konstatovati da broj usvojenih

prigovora iznosi 3.104 ili 55,88% od ukupnog broja izjavljenih prigovora. Imajući u vidu navedeno potrebno je i dalje preduzimati mjere na podizanju nivoa zakonitosti u odlučivanju, prije svega zakonitosti u odlučivanju javnih izvršitelja, jer se u njihovoj nadležnosti nalazi nesrazmjerno veći broj izvršnih predmeta u odnosu na broj izvršnih predmeta u sudovima. Međutim, radi donošenja pravilnih zaključaka važno je imati u vidu da procenat usvojenih prigovora ne zavisi samo od odluke javnih izvršitelja, jer se u praksi vrlo često dešava da javni izvršitelj na osnovu vjerodostojne isprave donese zakonito rješenje o izvršenju, protiv kojeg izvršni dužnik blagovremeno izjavi prigovor zastarjelosti potraživanja izvršnog povjerioca, na koju okolnost javni izvršitelj ne pazi po službenoj dužnosti ili ospori validnost vjerodostojne isprave predlažući sprovođenje vještačenja po vještacima odgovarajuće struke, u kom slučaju sud usvaja prigovor i određuje da će se postupak nastaviti kao protiv prigovora protiv platnog naloga, tj. predmet prevodi u parnicu, na šta javni izvršitelj ne može da utiče.

Upoređujući broj "Ip" odluka iz posmatranog perioda – 5.484 sa brojem "Ip" odluka iz prethodnog perioda – 6.510 zaključuje se da je u posmatranom periodu riješeno 1026 "Ip" predmeta manje u odnosu na prethodni period, što je i logično, jer je u posmatranom periodu izjavljen daleko manji broj prigovora u odnosu na prethodni period.

Kako u sudovima i dalje ne postoji odvojena evidencija o izjavljenim prigovorima protiv odluka izvršnih sudija i javnih izvršitelja, to odvojene podatke nije bilo moguće pribaviti, ali se svakako može konstatovati da je, imajući u vidu nadležnost osnovnih sudova i javnih izvršitelja, učešće prigovora protiv odluka izvršnih sudija u ukupnom broju izjavljenih prigovora neznatno u odnosu na učešće prigovora protiv odluka javnih izvršitelja.

Kod Osnovnog suda u Podgorici je u 2018. godini prikazan veći broj "Ip" odluka u odnosu na broj izjavljenih prigovora u toj godini, što se objašnjava činjenicom da je ovaj sud u posmatranom periodu donosio odluke i po prigovorima koji su izjavljeni u ranijem periodu.

Takođe, Osnovni sud u Žabljaku dostavio je pojašnjenje u pogledu nepodudarnosti podataka kod ukupnog broja izjavljenih prigovora, a isto se odnosi na to da je 10 predmeta navedenih u koloni "ostalo", upućeno na odlučivanje Osnovnom sudu u Pljevljima, obzirom na činjenicu da ovaj sud nema vijeće koje bi odlučivalo po prigovorima izjavljenim protiv rješenja o izvršenju donesenih na osnovu vjerodostojne isprave.

U tabeli koja slijedi prikazan je broj odluka osnovnih sudova po prigovoru ("Ip" odluke), po vrsti odluke.

Tabela 5

Osnovni sudovi		Ukupan broj izjavljenih prigovora	Ukupan broj donesenih IP odluka	Prigovor odbijen	Prigovor usvojen			Prigovor odbačen	Ostalo	Nezavršeno
					Izvršenje obustavljeno	Vraćeno na ponovni postupak	Prevedeno u parnicu			
1	Osnovni sud u Baru	464	386	37	21	14	303	7	4	78
2	Osnovni sud u Beranama	399	399	193	6	25	160	13	2	0
3	Osnovni sud u Bijelom Polju	494	493	226	0	0	189	33	45	1

4	Osnovni sud u Cetinju	227	221	77	33	26	55	10	20	6
5	Osnovni sud u Danilovgradu	131	130	33	11	9	57	13	7	0
6	Osnovni sud u Herceg Novom	244	152	55	9	34	35	13	6	92
7	Osnovni sud u Kolašinu	60	57	26	5	1	23	1	1	3
8	Osnovni sud u Kotoru	482	442	144	24	43	188	28	15	40
9	Osnovni sud u Nikšiću	442	437	158	0	36	224	13	6	5
10	Osnovni sud u Plavu	58	58	24	6	3	20	2	3	0
11	Osnovni sud u Pljevljima	5	4	3	0	1	0	0	0	1
12	Osnovni sud u Podgorici	2029	2203	745	581	76	568	206	27	198
13	Osnovni sud u Rožajama	203	203	62	17	50	61	11	2	0
14	Osnovni sud u Ulcinju	286	278	81	7	7	171	10	2	8
15	Osnovni sud u Žabljaku	31	21	16	0	4	1	0	10	0
UKUPNO		5555	5484	1880	3104			360	150	432

e) Dužina trajanja izvršnog postupka kod osnovnih sudova u izvršnim predmetima formiranim na osnovu izvršne isprave ("I")

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu u trajanju do 3 mjeseca riješili 855 predmeta, što čini 62,64% od ukupnog broja riješenih predmeta – 1365; u trajanju do 6 mjeseci riješili su 233 predmeta ili 17,07%; u trajanju do 9 mjeseci riješili su 104 predmeta ili 7,62%, u trajanju do 1 godine riješili su 61 predmet ili 4,47%, dok su u trajanju preko 1 godine riješili 112 predmeta ili 8,20%.

Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je 54,76% od ukupnog broja "I" predmeta koji su se nalazili u radu kod osnovnih sudova riješeno u trajanju do 3 mjeseca, dok je za dužinu trajanja postupka preko 1 godine taj procenat iznosio 18,22%, može se konstatovati da je u posmatranom periodu riješen procentualno veći broj predmeta u trajanju do 3 mjeseca u odnosu na prethodni period, dok je procentualno manji broj predmeta u odnosu na prethodni period riješen u trajanju preko 1 godine, što ukazuje da je došlo do skraćivanja dužine trajanja izvršnog postupka u ovoj vrsti predmeta u odnosu na prethodni period.

U tabeli koja slijedi prikazano je trajanje postupka kod osnovnih sudova u izvršnim predmetima "I", za svaki sud odvojeno, kao i njihovi zbirni podaci.

Tabela 6

Naziv suda		Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 9 mjeseci	Do 1 godine	Preko 1 godine
1	Osnovni sud u Baru	69	15	12	7	4
2	Osnovni sud u Beranama	103	0	0	0	0
3	Osnovni sud u Bijelom Polju	75	3	0	0	2
4	Osnovni sud u Cetinju	24	0	0	1	1
5	Osnovni sud u Danilovgradu	22	1	0	0	4
6	Osnovni sud u Herceg Novom	36	6	4	3	2
7	Osnovni sud u Kolašinu	24	0	0	2	2
8	Osnovni sud u Kotoru	229	31	29	3	6
9	Osnovni sud u Nikšiću	53	13	3	2	5
10	Osnovni sud u Plavu	40	11	4	0	1
11	Osnovni sud u Pljevljima	9	0	0	0	1
12	Osnovni sud u Podgorici	83	141	49	42	81
13	Osnovni sud u	65	0	0	0	0

	Rožajama					
14	Osnovni sud u Ulcinj	17	10	3	1	3
15	Osnovni sud u Žablaku	6	2	0	0	0
UKUPNO		855	233	104	61	112

f) Dužina trajanja izvršnog postupka kod osnovnih sudova u izvršnim predmetima formiranim na osnovu vjerodostojne isprave ("Iv")

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu u trajanju do 3 mjeseca riješili svega 56 "Iv" predmeta ili 1,21% od ukupnog broja riješenih predmeta – 4.623; do 6 mjeseci riješili su 4 predmeta ili 0,08%; do 9 mjeseci riješili su 5 predmeta ili 0,11%; do 1 godine riješili su, takođe, 5 predmeta ili 0,11%, dok je u 4.553 predmeta ili 98,49% od ukupnog broja riješenih predmeta, dužina trajanja postupka iznosila preko 1 godine.

Osnovni sud u Podgorici u trajanju do 3 mjeseca nije riješio nijedan predmet, dok je u trajanju preko 1 godine riješio 4294 predmeta.

Osnovni sud u Nikšiću u trajanju do 3 mjeseca riješio je 3 predmeta, dok je u trajanju preko 1 godine riješio 166 predmeta.

U tabeli koja slijedi prikazano je trajanje postupka kod osnovnih sudova u izvršnim predmetima "Iv".

Tabela 7

Osnovni sudovi		Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 9 mjeseci	Do 1 godine	Preko 1 godine
1	Osnovni sud u Baru	2	1	0	0	0
2	Osnovni sud u Beranama	0	0	0	0	0
3	Osnovni sud u Bijelom Polju	0	0	0	0	0
4	Osnovni sud u Cetinju	10	1	1	0	0
5	Osnovni sud u Danilovgradu	0	0	1	1	11
6	Osnovni sud u Herceg Novom	0	0	0	0	2
7	Osnovni sud u Kolašinu	1	0	0	1	0

8	Osnovni sud u Kotoru	11	1	1	1	4
9	Osnovni sud u Nikšiću	3	0	1	1	166
10	Osnovni sud u Plavu	0	0	0	0	0
11	Osnovni sud u Pljevljima	21	0	0	0	0
12	Osnovni sud u Podgorici	0	1	0	0	4294
13	Osnovni sud u Rožajama	0	0	0	0	0
14	Osnovni sud u Ulcinju	4	0	1	1	76
15	Osnovni sud u Žabljaku	4	0	0	0	0
UKUPNO		56	4	5	5	4553

2. Izvršenje kod Privrednog suda Crne Gore

a) Rješavanje izvršnih predmeta na osnovu izvršne isprave ("I")

Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu imao u radu 176 "I" predmeta. Od navedenog broja je iz prethodnog perioda preneseno 9 predmeta ili 5.11% od ukupnog broja predmeta u radu, dok je u posmatranom periodu primljeno 167 predmeta ili 94,89% od ukupnog broja predmeta u radu. Ovaj sud je u posmatranom periodu riješio 169 predmeta ili 96,02%, dok je ostalo neriješeno 7 predmeta ili 3,98%. Dakle, prema navedenim podacima zaključuje se da je Privredni sud Crne Gore u posmatranom periodu bio ažuran u rješavanju ove vrste predmeta.

Podaci o rješavanju "I" predmeta u Privrednom sudu Crne Gore u posmatranom periodu prikazani su u tabeli koja slijedi.

Tabela 1

Broj predmeta u radu na dan 01.01.2018. god.	Broj primljenih predmeta u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2018. god. do 31.12.2018. god.	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2018. god.	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta u radu (%)
9	167	176	169	7	96,02%

- b) Rješavanje izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojne isprave i mjenice kao vjerodostojne isprave ("Iv" i "Ivm")

Privredni sud Crne Gore u posmatranom periodu nije imao u radu "Iv" i "Ivm" predmete.

- c) Ustupanje izvršnih predmeta javnim izvršiteljima

Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu, na zahtjev izvršnih povjerilaca, ustupio u rad javnim izvršiteljima 62 izvršna predmeta.

- d) Postupanje Privrednog suda Crne Gore po prigovorima

Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu imao u radu 1.259 predmeta po prigovoru na odluke izvršnih sudija navedenog suda i javnih izvršitelja - "Ip" predmeti. Od navedenog broja riješeno je 1.250 predmeta ili 99,29%, dok je ostalo neriješeno 9 predmeta ili 0,71%. Navedeni podaci, zajedno sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je riješeno 98,94% "Ip" predmeta, nesumnjivo govore o konstantnoj ažurnosti Privrednog suda Crne Gore u rješavanju ove vrste predmeta. Broj usvojenih prigovora iznosi 409 ili 32,72%. Radi pravilnog sagledavanja stanja i, s tim u vezi, donošenja pravilnih zaključaka, kategoriji "prigovor usvojen" treba dodati kategorije "odluka ukinuta" i "postupak obustavljen", jer se i u tim slučajevima prigovor usvaja, tako da ukupan broj usvojenih prigovora u posmatranom periodu iznosi 599 ili 47,92%. Navedeni procenat je približno isti procentu usvojenih prigovora iz prethodnog perioda koji je iznosio 47,03%, što ukazuje da praksa u odlučivanju još uvijek nije ujednačena i da subjekti odlučivanja, prevashodno javni izvršitelji kao dominantni u broju izvršnih predmeta za koje su nadležni, i dalje moraju raditi na povećanju zakonitosti u odlučivanju.

I ovdje je važno ukazati da procenat usvojenih prigovora ne zavisi samo od stručnog znanja javnih izvršitelja i njihovog zakonitog postupanja, jer se u praksi vrlo često dešava da javni izvršitelj na osnovu vjerodostojne isprave donese zakonito rješenje o izvršenju, protiv kojeg izvršni dužnik blagovremeno izjavi prigovor zastarjelosti potraživanja izvršnog povjerioca na koju okolnost, međutim, javni izvršitelj ne pazi po službenoj dužnosti ili ospori validnost vjerodostojne isprave predlažući sprovođenje vještačenja po vještacima odgovarajuće struke, u kom slučaju sud usvaja prigovor i određuje da će se postupak

nastaviti kao u slučaju prigovora protiv platnog naloga, tj. predmet prevodi u parnicu, na šta javni izvršitelj ne može da utiče.

Broj odluka Privrednog suda Crne Gore donesenih u posmatranom periodu po prigovoru ("Ip" odluke), po vrsti odluke, prikazan je u tabeli koja slijedi.

Tabela 2

Privredni sud Crne Gore	Broj "Ip" predmeta	Riješeno	Prigovor odbijen	Prigovor usvojen	Prigovor odbačen	Odluka ukinuta	Postupak obustavljen	Administr. riješeno	Ostalo
	1.259	1.250	451	409	85	135	55	47	68

a) Trajanje postupka u izvršnim predmetima na osnovu izvršne isprave ("I")

Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu najveći broj predmeta – 85,20% riješio u trajanju do 3 mjeseca; do 6 mjeseci riješio je 19 predmeta ili 11,24%; do 9 mjeseci riješio je 2 predmeta ili 1,18%; a do 1 godine riješio je 3 predmeta ili 1,77%, dok je samo u 1 predmetu postupak trajao preko 1 godine. Iz navedenih podataka se nedvosmisleno zaključuje da je Privredni sud Crne Gore u posmatranom periodu efikasno rješavao izvršne predmete na osnovu izvršne isprave.

U tabeli koja slijedi prikazano je trajanje postupka u Privrednom sudu Crne Gore u izvršnim "I" predmetima.

Tabela 3

Privredni sud Crne Gore	do 3 mjeseca	do 6 mjeseci	do 9 mjeseci	do 1 godine	preko 1 godine
Broj predmeta	144	19	2	3	1

OCJENA STANJA

Reformisani sistem izvršenja i u posmatranom periodu nastavlja da bilježi pozitivne rezultate.

Navedeni zaključak, prije svega, proizilazi iz činjenice da su javni izvršitelji u posmatranom periodu po izvršnim ispravama naplatili 19.118.500,91 € više u odnosu na prethodni period, jer je u posmatranom periodu od ukupnog iznosa potraživanja po izvršnim ispravama - 551.773.527,65 € naplaćeno 48.832.719,55 € ili 8,85%, dok je u prethodnom periodu od ukupnog iznosa potraživanja po ovoj vrsti isprava – 455.318.686,02 € naplaćeno 29.714.218,64 € ili 6,53%.

Značajan napredak u posmatranom periodu sistem izvršenja bilježi i po pitanju naplate potraživanja po vjerodostojnim ispravama i mjenici kao vjerodostojnoj ispravi, po kojima su javni izvršitelji od ukupnog iznosa potraživanja – 570.251.973,26 € naplatili 25.112.233,27 € ili 4,40%, što je za 13.239.213,14 € više u odnosu na prethodni period u kojem je od ukupnog iznosa potraživanja po ovoj vrsti isprava – 514.484.981,70 € naplaćeno 11.873.020,14 € ili 2,3%.

Posmatrano zbirno za izvršne i vjerodostojne isprave, javni izvršitelji su u posmatranom periodu naplatili 32.357.714 € više u odnosu na prethodni period. U narednom periodu neophodno je nastaviti sa preduzimanjem svih zakonom propisanih radnji izvršenja, u granicama ovlašćenja datih od strane izvršnog povjerioca, kako bi se ovaj procenat dodatno povećao. Radi pravilnog razumijevanja rezultata rada u pogledu naplate potraživanja, treba imati u vidu činjenicu da se u radu kod javnih izvršitelja nalazi veliki broj izvršnih predmeta sa visokim iznosima potraživanja, koji su objektivno nenaplativi već duže vremena zbog nedostatka sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanja pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., a izvršni povjerioci, i pored toga, istrajavaju kod svog predloga za izvršenje, što u značajnoj mjeri opterećuje rad i rezultate rada javnih izvršitelja.

Kada je u pitanju rješavanje izvršnih predmeta na osnovu izvršne isprave, javni izvršitelji su u posmatranom periodu imali u radu 33.793 izvršna predmeta na osnovu izvršne isprave, od kojeg broja su riješili - 13.393 predmeta ili 39,63% od ukupnog broja predmeta u radu, odnosno 73,30% od broja primljenih predmeta, što je na približno istom nivou kao i u prethodnom periodu.

Posebno je značajan podatak što je od ukupnog broja riješenih predmeta najveći broj predmeta – 11.713 ili 87,45% riješen naplatom potraživanja od 100%, što strukturu riješenih predmeta čini izuzetno povoljnom.

Sa druge strane, u strukturi neriješenih predmeta, u najvećem broju slučajeva – 89,02%, izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga: nepostojanje sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanje pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., na koje javni izvršitelj ne može da utiče i da naplatu potraživanja učini efikasnijom.

Kada je u pitanju dužina trajanja postupka izvršenja, analizom je utvrđeno da je prosječna dužina trajanja postupka u svim predmetima na osnovu izvršne isprave iznosila 18 dana, a u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% samo 16 dana, pa se može konstatovati da se izvršni postupak sprovodio u relativno kratkom roku, nešto dužem nego u prethodnom periodu u kojem je prosječna dužina trajanja postupka iznosila 14, odnosno 12 dana.

Kada su u pitanju izvršni predmeti na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave, javni izvršitelji su u posmatranom periodu riješili 33.118 predmeta. Ovaj broj čini 19,26% od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu, što je za 2,49% više u odnosu na prethodni period u kojem je navedeni procenat iznosio 16,77%. Sa druge strane, broj riješenih predmeta u odnosu na broj primljenih predmeta, procentualno iskazan, iznosi 61,39% i povećan je za 16,82% u odnosu na prethodni period u kojem je navedeni procenat iznosio 44,57%, što ukazuje na značajno povećanje procenta riješenih u odnosu na broj primljenih predmeta. I pored navedenog povećanja potrebno je nastaviti sa

preduzimanjem zakonom propisanih radnji izvršenja, u granicama ovlašćenja datog od strane izvršnog povjerioca, kako bi u narednom periodu bio riješen još veći broj predmeta.

Struktura riješenih predmeta kod ove vrste predmeta značajno je drugačija u odnosu na strukturu riješenih predmeta formiranih na osnovu izvršne isprave. Naime, broj riješenih predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100% iznosi 10.542 predmeta ili 31,8% od ukupnog broja riješenih predmeta, što je za 6,89% manje nego u prethodnom periodu. Svi ostali predmeti riješeni su administrativnim putem (prekid, obustava, prevođenje u parnicu itd.). Navedeni podaci ne iznenađuju s obzirom na pravnu prirodu vjerodostojnih isprava, kod kojih se, u slučaju osporavanja potraživanja ili vjerodostojne isprave, predmeti u velikom broju slučajeva prevode u parnicu.

U strukturi neriješenih predmeta najveći broj predmeta – 128.900 ili 92,87% od ukupnog broja neriješenih predmeta čine oni predmeti u kojima izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga, što je na procentualno približnom nivou kao u prethodnom periodu u kojem je navedeni procenat iznosio 91,92%. Razlozi za navedeno su: nepostojanje sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanje pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., na koje javni izvršitelji ne mogu da utiču i da naplatu potraživanja učine efikasnijom. Iako na navedene okolnosti javni izvršitelji ne mogu da utiču, ovi podaci, svakako, nalažu dalje sagledavanje mogućnosti za efikasnije rješavanje ove vrste predmeta, što je konstatovano i u prethodnoj analizi, a što je u posmatranom periodu već dalo pozitivne rezultate kroz povećanje broja riješenih predmeta i iznosa naplaćenog potraživanja.

Kada je u pitanju dužina trajanja postupka u predmetima formiranim na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave, može se konstatovati da je u posmatranom periodu trajanje postupka u ovoj vrsti predmeta bilo znatno duže nego kod izvršnih predmeta na osnovu izvršnih isprava, što je i logično s obzirom na pravnu prirodu vjerodostojnih isprava kod kojih prigovor odlaže izvršenje rješenja, osim u slučaju mjenice kao vjerodostojne isprave. S tim u vezi, prosječna dužina trajanja postupka u svim izvršnim predmetima na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave u posmatranom periodu iznosila je 46 dana, dok je u onim predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% bila još veća i iznosila je 62 dana. Međutim, prosječna dužina trajanja postupka u svim predmetima u posmatranom periodu je kraća za 3 dana u odnosu na prethodni period u kojem je prosječna dužina trajanja postupka u svim predmetima ove vrste iznosila 49 dana, dok je u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% prosječna dužina trajanja postupka u posmatranom periodu bila veća za 9 dana u odnosu na prethodni period, što ukazuje na potrebu preduzimanja mjera u pravcu skraćivanja dužine trajanja postupka u ovoj vrsti predmeta kod kojih je potraživanje naplaćeno u iznosu od 100%.

Kada su u pitanju prigovori protiv odluka izvršnih sudija osnovnih sudova i javnih izvršitelja koji su podneseni osnovnim sudovima, može se konstatovati da broj izjavljenih prigovora nije visok, jer iznosi ukupno 5.555 ili 2,70% od broja izvršnih predmeta koji se nalazio u radu kod javnih izvršitelja u posmatranom periodu – 205.712. Procenat usvojenih prigovora iznosi 55,88% od ukupnog broja izjavljenih prigovora, pa se može konstatovati da je u odnosu na prethodni period procenat usvojenih prigovora uvećan za 21,77%. U cilju smanjenja navedenog procenta u narednom periodu potrebno je nastaviti sa podizanjem nivoa zakonitosti u odlučivanju, prije svega zakonitosti u odlučivanju javnih izvršitelja, jer se u njihovoj nadležnosti nalazi nesrazmjerno veći broj izvršnih predmeta u odnosu na broj izvršnih predmeta u sudovima. To će se nesumnjivo postići organizovanjem obuka i seminara iz oblasti izvršnog postupka za javne izvršitelje i izvršne sudije. Radi pravilnog razumijevanja navedenih podataka i, s tim u vezi, donošenja pravilnih zaključaka, važno je znati da broj, odnosno procenat usvojenih prigovora ne zavisi samo od odluka javnih izvršitelja, jer se u praksi vrlo često dešava da javni izvršitelji na osnovu vjerodostojne isprave donesu zakonito rješenje o izvršenju, protiv kojeg izvršni dužnik blagovremeno izjavi prigovor zastarjelosti potraživanja izvršnog povjerioca, na koju javni izvršitelj ne pazi po službenoj dužnosti ili ospori validnost vjerodostojne isprave predlažući sprovođenje vještačenja po vještacima odgovarajuće struke, u kom slučaju sud usvaja prigovor i određuje da će se postupak nastaviti kao povodom prigovora protiv platnog naloga, tj. predmet prevodi

u parnicu, na šta javni izvršitelj ne može da utiče. Kako u sudovima i dalje ne postoji odvojena evidencija o izjavljenim prigovorima protiv odluka izvršnih sudija i javnih izvršitelja, to odvojene podatke nije bilo moguće pribaviti, ali se svakako može konstatovati da je, imajući u vidu nadležnost osnovnih sudova i javnih izvršitelja, učešće prigovora protiv odluka izvršnih sudija u ukupnom broju izjavljenih prigovora neznatno u odnosu na učešće prigovora protiv odluka javnih izvršitelja.

Sa druge strane, Privrednom sudu Crne Gore je u posmatranom periodu izjavljeno 1259 prigovora protiv odluka izvršnih sudija ovog suda i javnih izvršitelja. Procenat usvojenih prigovora iznosi 47,92% od ukupnog broja izjavljenih prigovora, što je na približno istom nivou kao u prethodnom periodu. Obzirom na navedeno, potrebno je da subjekti odlučivanja, prevashodno javni izvršitelji kao dominantni u broju izvršnih predmeta za koje su nadležni, u narednom periodu povećaju zakonitost u odlučivanju. Međutim, kao i kod osnovnih sudova, procenat usvojenih prigovora ne zavisi samo od odluka javnih izvršitelja.

Efikasnost funkcionisanja sistema izvršenja mora se posmatrati i kroz rad i rezultate rada sudova u izvršnim predmetima. Osnovni sudovi i Privredni sud Crne Gore su, kao nadležni sudovi, u posmatranom periodu nastavili sa efikasnim rješavanjem izvršnih predmeta, tako da su, pored ažurnog rješavanja primljenih predmeta, u značajnoj mjeri smanjili zaostatak ove vrste predmeta iz prethodnog perioda. U posmatranom periodu je nastavljen trend prijema malog broja izvršnih predmeta, kojih je u osnovnim sudovima primljeno 1.411 po osnovu izvršne isprave, odnosno 65 po osnovu vjerodostojne isprave, što je omogućilo da sudovi nastave sa efikasnim rješavanjem zaostalih predmeta, prije svega predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave čiji je broj gotovo prepolovljen u posmatranom periodu. Osnovni sudovi su od ukupnog broja izvršnih predmeta na osnovu izvršnih isprava koji se u posmatranom periodu nalazio u radu kod istih – 1.734 riješili 1.365 predmeta ili 78,72%, dok su, kada su u pitanju izvršni predmeti na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave, od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu – 10.251 riješili 4.623 predmeta ili 45,10%. Učešće izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave koji su prenijeti iz ranijeg perioda u ukupnom broju ove vrste predmeta koji se nalazio u radu kod osnovnih sudova u posmatranom periodu bilo je izuzetno visoko i iznosilo je 10.186 ili 99,37%, pa se može konstatovati da je u posmatranom periodu riješen procentualno veliki broj zaostalih predmeta ove vrste iz prethodnog perioda. Sa druge strane, Privredni sud Crne Gore je od ukupnog broja izvršnih predmeta na osnovu izvršne isprave koji se nalazio u radu kod ovog suda u posmatranom periodu – 176 riješio 169 predmeta ili 96,02%, što govori o izuzetnoj ažurnosti Privrednog suda Crne Gore u rješavanju ove vrste predmeta. Privredni sud Crne Gore u posmatranom periodu nije imao u radu izvršne predmete na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave.

Imajući u vidu navedene podatke, može se konstatovati da je reforma sistema izvršenja u pogledu rasterećenja sudova i povećanja njihove efikasnosti u rješavanju ove vrste predmeta i u posmatranom periodu dala odlične rezultate.

U rješavanju predmeta po prigovorima protiv odluka izvršnih sudija i javnih izvršitelja osnovni sudovi i Privredni sud Crne Gore bili su, takođe, efikasni, jer su osnovni sudovi u posmatranom periodu riješili 98,72% od broja izjavljenih prigovora, dok je navedeni procenat kod Privrednog suda Crne Gore još veći i iznosi 99,29%.

Ako uporedimo broj predmeta koje su osnovni sudovi na zahtjev izvršnih povjerilaca u posmatranom periodu ustupili javnim izvršiteljima – 461 sa brojem ustupljenih predmeta u prethodnom periodu – 4.052, možemo konstatovati da je u posmatranom periodu ustupljen znatno manji broj predmeta javnim izvršiteljima u odnosu na prethodni period, što se može objasniti time što je u prethodnom periodu određen broj predmeta koji se nalazio u radu kod osnovnih sudova već ustupljen javnim izvršiteljima i što je postignutom ažurnošću sudova veliki broj ovih predmeta u međuvremenu riješen. Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu, na zahtjev izvršnih povjerilaca, ustupio javnim izvršiteljima 62 predmeta. Ne treba zanemariti ni vrlo važnu činjenicu da ustupanje predmeta zavisi isključivo od volje izvršnog povjerioca.

Ustupanje izvršnih predmeta osnovnih sudova i Privrednog suda Crne Gore javnim izvršiteljima u posmatranom periodu svakako je imalo pozitivan uticaj na rasterećenje sudova od ove vrste predmeta i stvaranje uslova za veću posvećenost rješavanju složenijih parničnih i krivičnih predmeta, dok je, sa druge strane, navedeno ustupanje imalo pozitivan uticaj i na jačanje javno-izvršiteljske službe, kao i povećanje povjerenja u istu.

U pogledu dužine trajanja postupka izvršenja u izvršnim predmetima formiranim na osnovu izvršne isprave, može se konstatovati da su osnovni sudovi u posmatranom periodu riješili veliki broj ovih predmeta u trajanju do 3 mjeseca – 855 predmeta ili 62,64%, dok je u trajanju preko 1 godine riješeno 112 predmeta ili 8,20% od broja riješenih predmeta. Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je 54,76% od ukupnog broja "I" predmeta koji su se nalazili u radu kod osnovnih sudova riješeno u trajanju do 3 mjeseca, dok je za dužinu trajanja postupka preko 1 godine taj procenat iznosio 18,22%, može se konstatovati da je u posmatranom periodu riješen procentualno veći broj predmeta u trajanju do 3 mjeseca u odnosu na prethodni period, dok je procentualno manji broj predmeta u odnosu na prethodni period riješen u trajanju preko 1 godine, što ukazuje da je u posmatranom periodu došlo do skraćivanja dužine trajanja izvršnog postupka u ovoj vrsti predmeta u odnosu na prethodni period. Rezultati Privrednog suda Crne Gore u pogledu dužine trajanja postupka u ovoj vrsti predmeta su još bolji nego rezultati osnovnih sudova, jer je ovaj sud u trajanju do 3 mjeseca riješio 144 izvršna predmeta formirana na osnovu izvršne isprave ili 85,20%, dok je samo u 1 riješenom predmetu postupak trajao duže od 1 godine. Kada je u pitanju dužina trajanja postupka u izvršnim predmetima na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave, osnovni sudovi su u posmatranom periodu u trajanju do 3 mjeseca riješili 56 predmeta ili 1,21% od ukupnog broja riješenih predmeta; do 6 mjeseci riješili su 4 predmeta ili 0,08%; do 9 mjeseci riješili su 5 predmeta ili 0,11%; do 1 godine riješili su, takođe, 5 predmeta ili 0,11%, dok je u 4.553 predmeta ili u 98,49% od ukupnog broja riješenih predmeta, dužina trajanja postupka iznosila preko 1 godine.

Kada su u pitanju ostvareni godišnji promet, zaduženja po osnovu poreza i doprinosa i uplate poreza i doprinosa javnih izvršitelja u posmatranom periodu, na osnovu pribavljenih podataka utvrđeno je da je ostvareni godišnji promet svih javnih izvršitelja iznosio 2.926.677,28 €, da su zaduženja iznosila 186.445,27 €, dok je iznos uplaćenih poreza i doprinosa iznosio 970.256,62 €.

Inspekcija rada je u posmatranom periodu, po podnijetim inicijativama koje su se odnosile na kontrolu zapošljavanja, izvršila inspeksijski nadzor kod 2 javna izvršitelja. Prilikom nadzora nijesu utvrđene nepravilnosti.

U posmatranom periodu 8 javnih izvršitelja je prestalo sa obavljanjem izvršiteljske djelatnosti, jer nijesu ispunjavali uslove propisane Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim izvršiteljima ("Službeni list CG", broj 22/17) – položen pravosudni ispit i ispit za javnog izvršitelja, a od kojih su 2 ponovo imenovana nakon što su ispunili navedene uslove.

Pravosudni inspektori Ministarstva pravde su u posmatranom periodu nastavili sa redovnim i vanrednim nadzorom nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i Komore javnih izvršitelja. Na osnovu izvršenog nadzora, sa posebnim akcentom na postupanje javnih izvršitelja prilikom sprovođenja izvršenja kao posebno važne i pravno najzahtjevnije nadležnosti javnih izvršitelja, može se konstatovati da su javni izvršitelji u posmatranom periodu obavljali izvršiteljsku djelatnost, sa manjim izuzecima, u skladu sa zakonom. Ministarstvo pravde je po osnovu dvije predstavke podnijelo 2 predloga za pokretanje disciplinskog postupka protiv javnih izvršitelja. Po jednom predlogu disciplinski postupak je pravosnažno okončan izricanjem novčane kazne kao disciplinske mjere, dok je po drugom predlogu Prvog stepena disciplinska komisija za utvrđivanje disciplinske odgovornosti javnih izvršitelja javnom izvršitelju izrekla novčanu kaznu kao disciplinsku mjeru, protiv koje je izjavljen prigovor, povodom kojeg je postupak pred Drugostepenom disciplinskom komisijom za utvrđivanje disciplinske odgovornosti javnih izvršitelja i dalje u toku.

Ako imamo u vidu značaj izvršnog postupka, o kojem najbolje govori stav Evropskog suda za ljudska prava da izvršenje sudskih odluka treba tretirati kao sastavni

dio osnovnog ljudskog prava na pravično suđenje u razumnom roku, a imajući u vidu da je cilj svake demokratske države da obezbijedi najbolji mogući način za sprovođenje izvršenja, dakle, da građansko-pravno izvršenje učini efikasnim, onda nesumnjivo postoji potreba za daljim kontinuiranim nadzorom nad zakonitošću rada javnih izvršitelja, u cilju obezbjeđenja njihovog zakonitog rada i povećanja efikasnosti sistema građansko-pravnog izvršenja.

Za efikasnost funkcionisanja sistema izvršenja značajne su i brojne aktivnosti Komore javnih izvršitelja koje su preduzete u posmatranom periodu, a koje se, prije svega, odnose na: ravnomjernu raspodjelu predmeta u postupcima u kojima je izvršni povjerilac državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave, ustanova i drugo pravno lice koje vrši javna ovlašćenja ili privredno društvo u kojem je država većinski vlasnik kapitala; saradnju sa Sudskim savjetom Crne Gore kako bi se javnim izvršiteljima omogućio pristup pravosudnom informacionom sistemu (PRIS) radi provjere autentičnosti izvršnih isprava izdatih od strane nadležnog suda, a na bazi Memoranduma o saradnji potpisanog između Sudskog savjeta Crne Gore i Komore javnih izvršitelja; potpisivanje Memoranduma sa NF «Građanska alijansa» kojim je regulisana međusobna saradnja na polju definisanja kanala komunikacije, obuka, zajedničkih projekata, načina podnošenja prijava i blagovremenog informisanja javnosti; potpisivanje Sporazuma o saradnji između Komore javnih izvršitelja i Pravnog fakulteta, radi saradnje u oblastima koje su od značaja za potpisnike sporazuma itd. Predstavници Komore javnih izvršitelja su u posmatranom periodu imali još čitav niz aktivnosti u vezi sa učešćem na seminarima, okruglim stolovima, predavanjima itd. Predsjednik Komore javnih izvršitelja je u posmatranom periodu podnio 2 predloga za pokretanje disciplinskog postupka protiv javnih izvršitelja, od kojih je jedan pravosnažno okončan izricanjem novčane kazne, dok je drugi postupak obustavljen.